

Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg

2013

Inhoudsopgave

H1	De kaders voor het beleid vanaf 2013	3
1.1	Uitgangspunten jeugdzorgbeleid vanaf 2013	3
1.1.1	Speerpunten 2013.....	4
1.2	Leeswijzer	4
H2	Visie en doel jeugdzorgbeleid.....	5
2.1	Terugdringen instroom.....	5
2.1.1	Preventie en vroegsignalering.....	5
2.1.2	Steunfunctie jeugdzorg	6
2.1.3	Inzet netwerkondersteunende methodieken	6
H3	Toegang tot jeugdzorg.....	7
3.1	Indicatiebeleid	7
3.1.1	Ambulante hulp zonder indicatie	7
3.1.2	Indicatieduur	7
3.2	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling	7
3.2.1	Regionale Aanpak Kindermishandeling (RAAK).....	7
3.2.2	Aanpak kindermishandeling Zeeland	8
3.3	Jeugdreclassering.....	8
3.3.1	Maatregelen	8
3.3.2	Netwerk- en trajectberaden en nazorg.....	8
3.3.3	Onderwijs en schoolverzuim	9
3.3.4	Veiligheidshuis	9
3.3.5	Ouderbetrokkenheid.....	10
3.3.6	Adolescentenstrafrecht	10
3.3.7	Informatie-uitwisseling.....	10
3.3.8	Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ)	10
3.3.9	Identificatieplicht.....	10
3.3.10	Samenloopzaken.....	11
3.3.11	Actieprogramma Jeugdcriminaliteit en Jeugdgroepen.....	11
3.4	Jeugdbescherming.....	11
3.4.1	Ondertoezichtstelling, doorlooptijden en Deltaplan gezinsvoogdij.....	11
3.4.2	Voogdij	12
3.4.3	Samenwerking Bureau Jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming	13
3.4.4	Kinderbeschermingswetgeving	13
H4	Voldoende en goede jeugdzorg.....	14
4.1	Voldoende jeugdzorg	14
4.1.1	Decentralisatie landelijk werkende instellingen.....	14
4.1.2	jeugdzorg ^{Plus}	14
4.1.3	Beleidsinformatie en verantwoordingsinformatie	15
4.2	Goede jeugdzorg	15
4.2.1	Aanpakken van onnodige bureaucratie	15
4.2.2	Clïënt en kwaliteit	15

4.2.3 Professional en kwaliteit.....	18
4.2.4 Intersectorale samenwerking	18
4.3 Verbeteren uitstroom en terugval voorkomen.....	19
4.3.1 Zwerfjongeren	19
H5 De transitie	20
5.1 Risico's.....	21
H6 De kosten	23
6.1 Inleiding.....	23
6.1.1 Korting van 2,65%.....	23
6.1.2 Vraagontwikkeling en prestatieafspraken	23
6.1.3 Transitie jeugdzorg.....	24
6.2 Subsidie zorgaanbieders	24
6.3 Subsidie justitietaken Bureau Jeugdzorg.....	24
6.4 Budget provinciaal gefinancierde jeugdzorg 2013.....	25
Bijlage 1 Acties in 2013	26
Bijlage 2 Verantwoordingsformat financiën	29
Bijlage 3 Lijst met afkortingen.....	30

H1 De kaders voor het beleid vanaf 2013

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Zeeland 2013. De activiteiten en acties zijn gebaseerd op het nieuwe beleidskader 2013 e.v.

In voorgaande jaren hebben we ingezet op versnelling, verbetering en resultaten boeken. We zijn uitgegaan van twee hoofddoelstellingen:

1. Door het preventieve jeugdbeleid te versterken wil de Provincie de aanmeldingen in de jeugdzorg met twintig procent doen dalen ten opzichte van het landelijke beeld;
2. De wachttijd voor start van de hulpverlening na indicatiestelling wordt teruggebracht tot maximaal vier weken.

Dit is behaald door in te zetten op drie pijlers voor het beleid: terugdringen instroom, snellere doorstroom, verbeteren uitstroom en terugval voorkomen.

Het beleid gaat uit van de visie dat hulp in principe thuis verleend wordt. Hiervoor wordt de *Intensieve Pedagogische Thuishulp* (IPT) ingezet. De methodiek gaat uit van het brengen van oplossingen naar de jeugdige en het gezinssysteem zelf. Is dit niet mogelijk dan heeft een vervangend gezin (pleeggezin) de voorkeur boven een internaat. Immers, in verband met het belang van het kind is hulp thuis zeker niet in alle gevallen mogelijk. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de methodieken van *Signs of Safety* en Familienetwerkberaden. Deze methodieken leggen de verantwoordelijkheid voor een groot deel bij de kracht en oplossingsgerichtheid van het netwerk van het kind. De veiligheid van het kind staat voorop. Investeren in Signs of Safety is een van de uitwerkingen van de landelijke afspraken voor de financiering van de jeugdzorg voor 2010 en 2011 (Afsprakenkader financiering jeugdzorg 2010 en 2011), zoals gemeenten en Provincie die voor Zeeland hebben ingevuld.

De afspraken uit het landelijke Afsprakenkader zijn in lijn met de beoogde transitie/transformatie van de jeugdzorg. We bevinden ons in een periode van voorbereiding op een stelselwijziging in de Jeugdzorg. De zorg voor jeugd komt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Tot de daadwerkelijke ingang van de nieuwe wet, is de Provincie nog verantwoordelijk voor de jeugdzorg in Zeeland.

In 2011 heeft Adviesbureau Van Montfoort het Zeeuwse jeugdzorgbeleid van de afgelopen periode geëvalueerd. Daaruit is gebleken dat de gestelde doelen vrijwel allemaal bereikt zijn. Het betreft de invoering van het IPT-stelsel, waardoor meer kinderen beter geholpen worden en wachttijden duurzaam zijn teruggebracht tot aanvaardbare duur. Van Montfoort doet een aantal aanbevelingen voor de afronding:

- De toekomstige rollen van Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Bureau Jeugdzorg (BJZ) en zorgaanbieder als gemeenten, Provincie en instellingen samen invullen.
- Netwerkberaden in meer gevallen inzetten: daarbij een duidelijke probleemeigenaar benoemen.
- Meten in hoeverre gestelde doelen worden gerealiseerd door Bureau Jeugdzorg en Juvent. Dit geeft zicht op de effectiviteit van de hulp en er kan op die manier geleerd worden van de cases.

1.1 Uitgangspunten jeugdzorgbeleid vanaf 2013

Dit uitvoeringsprogramma voor 2013 borduurt voort op het vorige uitvoeringsprogramma en is afgeleid van het nieuwe beleidskader jeugdzorg. Dit staat in het teken van de transitie van de jeugdzorg. Daarbij is het van belang de verworvenheden van de afgelopen beleidsperiode te borgen en af te ronden. Belangrijke nieuwe beleidswijzigingen zullen alleen worden aangevat op verzoek van c.q. in overleg met de gemeenten: het nieuwe beleidskader is beleidsarm. De reeds ingezette weg in het huidige beleidskader jeugdzorg Zeeland wordt gevolgd. Daarnaast houden we ons aan landelijke afspraken.

De uitvoering van de wettelijke taken tot aan de transitie past in beginsel structureel binnen de hiervoor door het Rijk beschikbaar gestelde doeluitkering.

Tot op het moment van de overdracht van de wettelijke taak op de jeugdzorg, zullen wij onze taak kwalitatief goed uitvoeren. Hierbij hebben we aandacht voor de in het beleidskader opgesomde risico's in het transitietraject.

1.1.1 Speerpunten 2013

We willen de kwaliteit van de jeugdzorg zo optimaal mogelijk houden en zorg dragen voor een zorgvuldige overdracht aan de gemeenten in 2015.

Bij de jeugdzorg zijn we gebonden aan de kaders van de Wet op de Jeugdzorg en het daarbij behorende financiële kader.

Het beoogde effect willen we behalen met de volgende drie doelstellingen:

Cliënten in de jeugdzorg snel, effectief en efficiënt helpen

De wachtlijst voor geïndiceerde zorg zijn in Zeeland de wachttijden teruggedrongen tot maximaal vier weken. Het aantal wachtenden langer dan 9 weken is 0.

Wachtlijsten Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) van Bureau Jeugdzorg: De (landelijke) norm is dat er binnen vijf werkdagen na melding van het vermoeden van kindermishandeling een onderzoek start. De wachtlijst bij het AMK bestaat uit het aantal meldingen waarbij het onderzoek na vijf dagen nog niet is gestart. Het streven is deze op 0 te houden.

Het reguleren van de instroom van jongeren in de jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg is ook in 2013 24 uur bereikbaar via crisisdienst/Kindertelefoon. Ook mag er geen wachtlijst zijn bij het AMK. Om de doorlooptijd tussen instroom en eerste aanspraak op hulp zo kort mogelijk te houden, streven wij ernaar dat 85% van de cliënten binnen 12 weken een eerste afspraak heeft.

Zorgen voor gestructureerd preventief jeugdbeleid

Alle gemeenten werken in de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) met (bewezen) effectieve methodieken bij het ondersteunen van en hulp aan opvoeders.

De door de Provincie Zeeland in 2012 geleverde transitie-manager, zal in 2013 het proces van transitie in de jeugdzorg verder begeleiden tot de overdracht. De feitelijke datum is afhankelijk van besluitvorming in de Tweede Kamer.

1.2 Leeswijzer

Het Uitvoeringsprogramma bevat de maatregelen die wij in 2013 willen nemen om de in het Beleidskader opgenomen beleidsdoelstelling te realiseren. In hoofdstuk 2 gaan we in op de visie en het doel van de jeugdzorg in Zeeland. Hoofdstuk 3 geeft een weergave van de toegankelijkheid van de jeugdzorg. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de kwaliteit van de Zeeuwse jeugdzorg uiteengezet. De transitie is een belangrijk onderdeel voor de jeugdzorg de komende jaren en kan dus niet ontbreken in dit uitvoeringsprogramma, dit komt in hoofdstuk 5 aan bod. De financiële consequenties van ons beleid zijn in hoofdstuk 6 beschreven.

Om de leesbaarheid te bevorderen zijn de acties voor 2013 gerubriceerd in bijlage 1. Het financiële verantwoordingsformat is bijgevoegd in bijlage 2. Tot slot is in bijlage 3 de afkortingenlijst te vinden.

H2 Visie en doel jeugdzorgbeleid

2.1 Terugdringen instroom

Het streven moet zijn om zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op de jeugdzorg. De afgelopen jaren is hiertoe samen met gemeenten ingezet op preventie. Preventie is immers een taak van gemeenten. Met preventie bedoelen wij het nemen van maatregelen om problemen te voorkomen. Dit gebeurt door het bieden van hulp en begeleiding voorafgaand aan geïndiceerde hulp. Hiermee wordt een vermindering van de groei van de vraag naar geïndiceerde jeugdzorg nagestreefd.

Mensen worden gestimuleerd en ondersteund bij het zoeken naar en werken aan oplossingen voor de eigen problemen.

2.1.1 Preventie en vroegsignalering

Kindertelefoon

Bij de Kindertelefoon kunnen kinderen en jongeren terecht met hun vragen of problemen. Ze krijgen hulp, advies en informatie, zodat in een aantal gevallen wordt voorkomen dat problemen uit de hand lopen. Al geruime tijd is bij de Kindertelefoon naast telefonische hulp ook hulp via internet te krijgen. De Kindertelefoon is een wettelijke taak van Bureau Jeugdzorg. De uitvoering van de Kindertelefoon vindt in Zeeland echter vanwege schaal- en kwaliteitsvoordelen steeds in combinatie met de telefonische hulpdienst voor volwassenen Sensor plaats.

Voor 2014 en volgende jaren beoogt de Provincie afbouw van de bemoeienis met het Klaverblad, aangezien deze taak bij gemeenten thuishoort. Nog uitgewerkt moet worden hoe voorzien kan worden in de continuering van de Kindertelefoon en de 24-uurs bereikbaarheid van de jeugdzorginstellingen. Bij voorkeur wordt voor een definitieve oplossing aangesloten bij de positie van de Kindertelefoon na de transitie. Hier is echter geen duidelijkheid: het Rijk is nog met de VNG in gesprek over de toekomst van de Kindertelefoon. Mogelijk zal in overleg met betrokken jeugdzorgorganisaties een noodverband moeten worden aangelegd.

Wij zullen in 2013 zorgdragen voor het voortbestaan van de Kindertelefoon en de 24-uurs bereikbaarheid van de jeugdzorginstellingen.

Taskforce jeugd Zeeland

Terugdringen van instroom in de jeugdzorg betekent investeren in effectieve preventie. Vanaf 2006 heeft de bestuurlijke Task Force Jeugd gewerkt aan de totstandkoming van een stevige basisinfrastructuur voor het preventief jeugdbeleid. De Provincie speelde hierin een actieve rol, waarbij alle gemeenten gebruik hebben gemaakt van de stimuleringsregeling Centra voor Jeugd en Gezin. Met het openen van CJG's in Vlissingen, Veere en Sluis was begin 2012 de basisinfrastructuur voor het preventief jeugdbeleid in beginsel gereed.

In 2011 is afgesproken de opdracht van de Task Force Jeugd in verband met de transitie van de jeugdzorg aan te passen: de opdracht is nu om de transitie/transformatie voor te bereiden en af te stemmen.

Het is aan gemeenten om de basisinfrastructuur gereed te maken voor de transitie van de jeugdzorg. De verdere doorontwikkeling daarvan vergt zeker nog de nodige aandacht. Er moeten nog keuzes gemaakt worden in welke evidence based methodieken gebruikt moeten gaan worden in de hulp aan jeugdigen zelf en aan andere professionals die met jeugdigen werken.

Noodzaak voor een verdere doorontwikkeling blijkt onder meer ook uit een recent rapport van de Algemene Rekenkamer over de totstandkoming van Centra voor Jeugd en Gezin. Het onderzoek gebeurde in samenwerking met gemeentelijke rekenkamers, waaronder die van Middelburg, Terneuzen, Hulst en Sluis. Deze hebben een eigen rapport aan hun gemeenteraad uitgebracht. Het Rekenkamerrapport laat zien dat in alle gemeenten CJG's zijn ingericht. Ook blijken overal afspraken gemaakt over samenwerking en over integratie van hulpverlening binnen de CJG's. Maar de uitvoering van deze afspraken staat vaak nog in de kinderschoenen. Een aandachtspunt is, dat het nu nog niet goed mogelijk is om te beoordelen of CJG's doelmatig werken en effectief zijn.

De Rekenkamer constateert verder, dat CJG's nog nauwelijks cliëntenraadplegingen houden of tevredenheidsonderzoeken onder burgers. Bovendien blijkt de bekendheid van het CJG onder kinderen/jongeren en hun ouders in veel gemeenten nog gering. Andere verbeterpunten betreffen de risico signalering en de zorgcoördinatie.

Tenslotte stelt de Rekenkamer vast, dat veel CJG's nog te veel het karakter van een bedrijfsverzamelgebouw hebben, waarin elke hulpverlener denkt en handelt vanuit zijn eigen organisatie of zorgdomein. Een gezamenlijke 'CJG-identiteit' is er over het algemeen niet. Daardoor heeft het CJG nog niet de meerwaarde die het zou moeten hebben.

Om het CJG op termijn zijn beoogde 'poortwachtersfunctie' te kunnen laten vervullen in het nieuwe stelsel van jeugdzorg, is aandacht vereist voor de hiervoor genoemde punten.

Wij zullen in de Task Force Jeugd aandacht vragen voor de resultaten van het onderzoek van de Algemene Rekenkamers.

2.1.2 Steunfunctie jeugdzorg

Scoop verzorgt vanuit de steunfunctie jeugd, zorg en onderwijs de ondersteuning van de samenwerking van gemeenten, Provincie, instellingen en onderwijs in de Task Force Jeugd.

Voor 2013 maken wij prestatieafspraken met Scoop over de inzet van Scoop ten behoeve van het secretariaat van de Task Force Jeugd, de werkgroep zorgaanbieders en het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

2.1.3 Inzet netwerkondersteunende methodieken

Wat betreft de inhoud van het preventieve jeugd beleid hebben alle betrokken partijen bij de Task Force Jeugd gekozen voor het werken vanuit Positief opvoeden (Triple-P), Signs of Safety/Signs of Well-Being en Familieontmoetingen (oplossingsgericht werken). De implementatie van deze methodieken vergt nog verdere inspanning.

De grote aandacht voor deze benaderingswijze van hulpverlening in Zeeland heeft er al wel toe geleid dat Hogeschool Zeeland het initiatief heeft genomen om het gedachtengoed van Signs of Safety / Signs of Well-Being te verwerken in het uitstroomprofiel jeugdzorgwerker.

Positief opvoeden en Oplossingsgericht werken zijn gericht op ouders. Er moeten echter ook nog keuzes gemaakt worden in welke evidence based methodieken gebruikt moeten gaan worden in de hulp aan jeugdigen zelf en aan andere professionals die met jeugdigen werken.

Drempels slechten

Ook voor verbetering van het bereik van de hulpverlening bij zorgmijdende groepen is het ondersteunen van het netwerk perspectiefvol. In 2011, 2012 en 2013 worden naar aanleiding van het onderzoek "Drempels slechten" in St. Annaland en Bruinisse pilots uitgevoerd met het verbeteren van de toegankelijkheid van de jeugdzorg voor de bevindelijk gereformeerde doelgroep. BJZ en Juvent participeren in de pilots. In de pilots wordt nauwe aansluiting gezocht tussen het netwerk van jeugdigen en hun gezin en de professionele hulpverleningsorganisaties.

In 2013 zullen wij bezien in hoeverre de opgedane inzichten kunnen worden toegepast voor de benadering van andere doelgroepen waarbij sprake is van zorgmijding.

H3 Toegang tot jeugdzorg

Op dit moment is Bureau Jeugdzorg verantwoordelijk voor de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg en het uitvoeren van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), de kindertelefoon, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Bij vrijwillige hulp verzorgt BJZ het casemanagement. Tot aan het transitiemoment blijft dit zo.

3.1 Indicatiebeleid

Bureau Jeugdzorg zet de cliënt centraal bij de indicatiestelling. Zij indiceert volgens de Verbetering Indicatiestelling Bureaus Jeugdzorg (VIB). Het Verbetertraject Indicatiestelling Bureaus Jeugdzorg (VIB) heeft als doel zoveel mogelijk eenheid van werken te bewerkstelligen binnen alle Bureaus Jeugdzorg.

3.1.1 Ambulante hulp zonder indicatie

Vanaf 2010 is in Zeeland binnen de kaders van het Afsprakenkader financiering jeugdzorg 2010/2011 geëxperimenteerd met provinciaal gefinancierde ambulante hulp zonder voorafgaande indicatie van Bureau Jeugdzorg. In de loop van 2012 heeft een evaluatiebijeenkomst plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de betrokken instellingen en gemeenten.

Behalve op Walcheren, is nog niet veel gebruik gemaakt van de mogelijkheden. Het oordeel van alle betrokkenen is echter zeer positief. Wel is een kritische factor dat er geen lange wachttijden mogen bestaan voor ambulante hulp. Bovendien moeten werkbegeleiders zorgdragen voor deugdelijke inbreng van cases. De afspraken hoeven bovendien niet alleen te gelden voor IPT, maar ook voor andere vormen van ambulante hulp. Hierdoor zal veel meer dan tot nu toe van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt.

Het werken met provinciaal gefinancierde ambulante hulp zonder indicatie wordt op grond van bovenstaande bevindingen aangepast in 2013.

3.1.2 Indicatie duur

Halverwege 2012 is besloten dat met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 de duur in het indicatiebesluit achterwege gelaten kan worden, voor zover er geen uithuisplaatsing aan de orde is. Tot dit besluit is gekomen om de regeldruk te verminderen. Wel is steeds de instemming van de cliënt nodig, waarbij het hulpverleningsplan als 'contract' fungeert.

In 2013 wordt de indicatieduur niet meer in indicatie meegenomen voor indicaties zonder uithuisplaatsing, maar in overleg met de cliënt besloten.

3.2 Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

3.2.1 Regionale Aanpak Kindermishandeling (RAAK)

Het Actieplan aanpak kindermishandeling vormt voor de komende jaren het kader voor de aanpak van kindermishandeling. De aanpak van seksueel misbruik en fysieke mishandeling is één van drie speerpunten van het Actieplan. Het rapport van Commissie Deetman over seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke kerk en in het najaar van 2012 het rapport van Commissie Samson over seksueel misbruik van minderjarigen die op last van de overheid in jeugdinstituten en de pleegzorg zijn geplaatst hebben de urgentie van een krachtige aanpak van seksueel misbruik extra benadrukt. Belangrijke aandachtspunten in de aanpak van seksueel misbruik en fysieke veiligheid van kinderen voor de jeugdbescherming zijn:

- het waarborgen van de veiligheid van kinderen in de jeugdbescherming en professionals hierbij ook ondersteunen. De producten die ontwikkeld zijn in de vier werkgroepen die zijn ingesteld naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid zullen de komende jaren ingevoerd moeten worden in de uitvoeringspraktijk. Het betreft het beter benutten van forensisch-medische expertise, gebruik van signalerings- en risicotaxatieinstrumenten met expliciete aandacht voor de fysieke veiligheid en de leeftijd van kinderen, adequate informatie-uitwisseling tussen de jeugdzorg en de medische sector en een aanpak gericht op het voorkomen van recidive van kindermishandeling.
- activiteiten gericht op het voorkomen en signaleren van seksueel misbruik in instellingen en de pleegzorg voor kinderen die uithuisgeplaatst zijn;
- alertheid op signalen van seksueel misbruik bij de jeugdzorgwerkers vergroten.

De Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik zal voor de komende jaren verdere invulling geven aan de aanpak van fysieke mishandeling en seksueel misbruik.

Om een sluitende aanpak te verwezenlijken in Zeeland is er aangesloten bij de structuur van Task Force Jeugd. De Provincie Zeeland is niet alleen door deelname aan de Task Force Jeugd betrokken bij RAAK. Meer specifiek is de Provincie verantwoordelijk voor het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, onderdeel van het Bureau Jeugdzorg. Het AMK speelt een inspirerende en aanjagende rol in de preventie en bestrijding van kindermishandeling.

3.2.2 Aanpak kindermishandeling Zeeland

In Zeeland zijn afgelopen jaren diverse activiteiten ontwikkeld om gezamenlijk kindermishandeling te voorkomen en sneller aan te pakken. Er is een regionaal werkplan opgesteld, een handelingsprotocol en scholingsplan vastgesteld en de coördinatie is structureel geregeld. Er zijn afspraken gemaakt om de structurele inbedding van de Zeeuwse Raakaanpak te borgen. Via de Task Force Jeugd zal de ingeslagen weg van vormgeving en financiering van het Zeeuwse model worden voortgezet. De aanpak van kindermishandeling zal op de agenda gehouden worden en het monitoren van de gemaakte afspraken is gericht op operationele borging. In de komende periode zal, gelet op de veiligheid van kinderen vooral in de fase voorafgaand aan een eventueel te vragen beschermingsmaatregelen, extra aandacht van de Provincie worden gevraagd voor de samenwerking tussen Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming. De GGZ instelling Emergis, BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming hebben hun afspraken vastgelegd in het Zeeuws Model Informatie-uitwisseling.

De Provincie heeft fors bijgedragen aan het invoeren en implementeren van Signs of Safety. Ook de instellingen hebben geïnvesteerd in structureel beleid ten aanzien van veiligheid van kinderen. Er zijn diverse protocollen ingevoerd, er zijn onderlinge afspraken gemaakt en er is een aanbod deskundigheidsbevordering op dat gebied aangeboden. De komende tijd zullen we ons beraden of extra aandacht voor de veiligheid van kinderen in de jeugdzorg noodzakelijk is als het rapport van Samson bekend is geworden. Ook de pleegzorg dient ons inziens hierbij betrokken te worden. Er is gestart met een inventarisatie van verbeteringen die bijdragen aan de veiligheid van kinderen en het voorkomen van misbruik van cliënten in de jeugdzorg. Naar aanleiding hiervan zullen we bezien welke inspanningen de Provincie nog dient te plegen de komende jaren om te voorkomen dat kinderen de dupe worden van mishandeling en misbruik.

Wij zullen ons inspannen om ook in 2013 een bijdrage te leveren aan het terugdringen van kindermishandeling en het invoeren van de meldcode kindermishandeling in Zeeland via de Task Force Jeugd en het College voor Zorg en Welzijn (CZW). De inzet van het AMK hierop en op Signs of Safety wordt blijvend (financieel) gestimuleerd.

In het belang van de jeugdige willen wij dat onderzoeken in 2013 binnen de doorlooptijd van 70 dagen worden uitgevoerd.

3.3 Jeugdreclassering

3.3.1 Maatregelen

Als een jeugdige in aanraking is geweest met politie en/of justitie en er is een proces-verbaal opgemaakt, dan wel is er sprake van een veroordeling voor een (ernstig) strafbaar feit, dan kan begeleiding door de jeugdreclassering van Bureau Jeugdzorg worden opgelegd. Het doel van de begeleiding door de jeugdreclassering is dat de jeugdige niet opnieuw in aanraking komt met politie en/ of justitie. Er zijn verschillende maatregelen (vormen van begeleiding) die kunnen worden opgelegd: Hulp en Steun, Toezicht en Begeleiding, Harde Kern Aanpak en Criem. Na afloop van een detentie of reclassering voert BJZ ook de nazorg uit om een jeugdige via netwerk- en trajectberaden naar zijn sociale omgeving terug te begeleiden. De Raad voor de Kinderbescherming, justitiële jeugdinrichtingen en de Jeugdreclassering werken intensief samen bij de begeleiding van jongeren.

3.3.2 Netwerk- en trajectberaden en nazorg

Iedere jeugdige die instroomt in een justitiële jeugdinrichting (JJI) wordt besproken in een netwerk- en trajectberaad. De Raad voor de Kinderbescherming, de jeugdreclassering, de gemeente en een vertegenwoordiger van de JJI buigen zich gezamenlijk over een op maat gesneden trajectplan ter voorbereiding op de extramurale fase. Het netwerkberaad vindt plaats in de JJI. Naast het Netwerkberaad loopt ook het Trajectberaad. Dit vindt plaats in de regio waar de jongere woont. Het trajectberaad vindt plaats in het Veiligheidshuis. Tijdens het beraad vindt inhoudelijke afstemming plaats en worden afspraken gemaakt over de doelen van het trajectplan en over de begeleiding van

de jongere en zijn ouders. De gemeente adviseert de ketenpartners over de inzet van de gemeentelijke voorzieningen. De Jeugdreclassering is verantwoordelijk voor de invoer van relevante informatie in het landelijke ICT-ketensysteem, zodat de overige ketenpartners van de beraden tijdig, volledig en goed beveiligd worden geïnformeerd.

Naast deelname aan de beraden, is landelijk afgesproken dat alle jeugdigen die instromen in een JJI worden begeleid door de Jeugdreclassering. Indien de jeugdige, ten tijde van detentie, nog niet bekend is bij de Jeugdreclassering, wordt met spoed Toezicht en Begeleiding (T&B) opgestart. Bovendien is de Jeugdreclassering verantwoordelijk voor de begeleiding van de jeugdige tijdens de (verplichte) justitiële nazorgfase. De jeugdreclasseringwerker richt zich daarbij op de positieve ontwikkeling van eventuele probleemgebieden/criminogene factoren. Bijzondere aandacht verdienen de 18+ers omdat dit een kwetsbare groep is. *Wij verwachten in 2013 van BJJ een actieve bijdrage aan de netwerk- en trajectberaden en nazorg.* Dit is van wezenlijk belang voor de jongere om goed voorbereid terug te keren in de samenleving en terugval in criminaliteit te voorkomen.

Na verblijf in een inrichting moet de jongere weer gaan meedraaien in de samenleving. De zogenaamde Scholings- en Trainingsprogramma's (STP's) zijn hierop een goede voorbereiding. STP's moeten voldoen aan vastgestelde richtlijnen en erkend zijn volgens de Regeling Erkenning Scholings- en Trainingsprogramma's. Binnen het STP lopen ook Work Wise trajecten onder begeleiding van een individuele trajectbegeleider (ITB'er) die tot taak heeft te helpen met het zoeken naar een passende baan, een beroepsopleiding of een stageplaats. Ook op het gebied van huisvesting, vrijetijdsbesteding en het opbouwen van een netwerk biedt Work Wise de nodige hulp. De ITB'er en de jeugdreclasserders stellen gezamenlijk een nazorgplan op voor begeleiding na het ontslag.

3.3.3 Onderwijs en schoolverzuim

Van de Jeugdreclassering wordt verwacht dat zij samen met het onderwijs en een leerplichtambtenaar actief deelneemt aan het netwerk- en trajectberaad in 2013. Hiermee wordt bereikt dat beschikbare informatie wordt samengebracht. Een outreachende werkwijze van de Jeugdreclassering tijdens de nazorg is cruciaal om jeugdigen die uit de JJI stromen weer op school te krijgen en te houden. Jeugdigen kunnen wegens schoolverzuim of dreigende voortijdige schoolverlating in aanraking komen met Justitie. De Raad voor de Kinderbescherming ontwikkelt een nieuwe aanpak voor schoolverzuim. De Jeugdreclassering heeft ook een speciale module schoolverzuim voor het handboek ontwikkeld. Extra inzet van de jeugdreclassering is nodig om ook bij hardnekkig schoolverzuim ervoor te zorgen dat jeugdigen naar school terugkeren en hun opleiding afmaken. In Zeeland bestaat sinds jaren op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming een actieve samenwerkingsgroep op dit gebied die al verschillende protocollen en modules ontwikkelde. Hierin participeren gemeenten, de Raad, Justitie, BJJ, scholen, Halt en de Provincie. Ongeoorloofd schoolverzuim kan een indicatie zijn voor achterliggende problemen. Schoolverzuim is bovendien een voorspeller voor het voortijdig verlaten van de school en het afglijden in de criminaliteit. Samenwerking tussen scholen, ouders, betrokken instanties en jongeren is onontbeerlijk om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren uiteindelijk een startkwalificatie halen en voldoende toegerust de arbeidsmarkt op gaan. Wij verwachten van BJJ een actieve bijdrage aan beleid en uitvoering.

3.3.4 Veiligheidshuis

In oktober 2009 is het Veiligheidshuis in Vlissingen geopend. Het Veiligheidshuis is in eerste instantie een overlegstructuur, een samenwerkingsverband tussen het Openbaar Ministerie, Politie Zeeland, Raad voor de Kinderbescherming, BJJ (Jeugdreclassering, maar ook andere afdelingen), HALT-Zeeland, Maatschappelijk Werk, leerplichtambtenaren en gemeenten. Door middel van een casusoverleg streven de partners naar een betere afstemming van de werkprocessen in de (straf)keten, zodat strafrecht en zorg elkaar aanvullen en efficiënter worden. BJJ beschikt over twee werkplekken en er wordt naar gestreefd om deze zoveel mogelijk te bezetten. Jeugdreclassering levert vaste contactpersonen voor deze overlegvormen. Vanaf 2011 worden ook de zaken huiselijk geweld behandeld in het Veiligheidshuis en de keten coördinatoren hebben hun basis hier. De functie Nazorg, een gemeentelijke functie, is ook ondergebracht in het Veiligheidshuis door de gezamenlijke gemeenten, zodat een en ander gekoppeld wordt in de verschillende casusoverleggen. Het Veiligheidshuis gaat mee in de ontwikkeling van Signs of Safety en faciliteert familie- en netwerkberaden en heeft de krachten gebundeld op het gebied van eer-gerelateerd geweld.

3.3.5 Ouderbetrokkenheid

Op 1 januari 2011 is de verschijningsplicht van ouders ter terechtzitting van hun minderjarig kind in werking getreden. Uit de evaluatie van de verschijningsplicht bleek dat nog niet alle ouders op de hoogte zijn van de strafzaak tegen hun kind. *Om de uitvoering van de verschijningsplicht ook op dit punt te verbeteren wordt van de Jeugdreclassering en de overige jeugdketenpartners verwacht dat zij alle momenten met de ouders benutten om hen voor te lichten over de verschijningsplicht en hun belang bij de strafzaak van hun kind aanwezig te zijn.*

3.3.6 Adolescentenstrafrecht

Naar verwachting zal de voorgestelde wetswijziging in verband met de invoering van het adolescentenstrafrecht eind 2013/begin 2014 in werking treden. Onderdelen van deze wet zijn onder andere de mogelijkheid van een time-out bij de Gedragsbeïnvloedende maatregel en de voorwaardelijk beëindigde Pij-maatregel. Ook wordt in het voorstel voorzien in een voorwaardelijke invrijheidsstelling na jeugdetentie en de mogelijkheid van elektronische controle. Bij aanneming van deze wet door de Eerste en Tweede Kamer zal met betrekking tot voornoemde onderwerpen een extra inzet worden gevraagd van de Jeugdreclassering. Daarnaast is nu al op beleidsmatig niveau gestart met het realiseren van een betere samenwerking en een meer vloeiende overgang van de jeugd- en volwassenenreclassering. *We verwachten dat BJZ een actieve inzet toont in 2013, ook via het Veiligheidshuis, bij de invoering van de wijzigingen die voortvloeien uit de wet.*

3.3.7 Informatie-uitwisseling

De informatie-uitwisseling in de jeugdstrafrechtketen heeft de laatste jaren een grote vlucht genomen. Er is gericht gewerkt aan een technische infrastructuur en er zijn applicaties ICT ontwikkeld en geïmplementeerd. Desondanks werden nog veel problemen ondervonden. In het project Informatie-uitwisseling in de jeugdstrafrechtketen is een voorstudie verricht naar de lacunes en gebrekkige mogelijkheden op het gebied van de informatie-uitwisseling. Dit heeft geleid tot de instelling van een IM-JK board, waarin de Politie, het OM, de Raad voor de Kinderbescherming en ook Jeugdzorg Nederland participeert. De IM-JK Board heeft tot doel te komen tot een veilige, uniforme, volledige en tijdige informatie-uitwisseling tussen de betrokken partijen in de keten en een vermindering van de administratieve lastendruk. Ten behoeve van de informatie-uitwisseling zijn verschillende voorzieningen ontwikkeld. Deze moeten de komende jaren worden geconsolideerd, geïmplementeerd en doorontwikkeld, maar vooral worden geborgd bij de diverse ketenpartijen. De Jeugdreclassering moet volop participeren in het informatiseringsproces. *Wij verwachten van BJZ een pro-actieve participatie in de implementatie, het doorontwikkeltraject en borging binnen BJZ met betrekking tot het IM-JK board.* Het ministerie van V&J heeft hier geld voor beschikbaar gesteld. Verder is het van belang dat de Jeugdreclassering pro-actief participeert bij de transitie van de jeugdzorg. Als gevolg van de stelselwijziging zullen informatiestromen tussen partijen die zijn betrokken bij de zorg voor jeugd, anders gaan lopen en de behoefte aan informatiestromen zal veranderen. Voor een aantal partijen neemt deze af (Rijk) en voor andere juist toe (gemeenten).

3.3.8 Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ)

In 2012 en begin 2013 wordt het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen (LIJ) landelijk ingevoerd. Ook de Jeugdreclassering heeft hierin een belangrijke rol, als informatie-ontvangende ketenpartner en als informatiegenererende ketenpartner. In de Businesscase die vanuit het project LIJ met de ketenpartners is opgesteld, is door de Jeugdreclassering aangegeven dat geen structurele extra capaciteit benodigd is. Voor de extra implementatie-inspanningen zijn vanuit het programma Jeugdcriminaliteit en Jeugdgroepen al afspraken met de Jeugdreclassering gemaakt.

3.3.9 Identificatieplicht

Vanaf oktober 2010 geldt wetgeving die de onderdelen van de strafrechtketen ertoe verplicht de identiteit van de justitiabelen te controleren. Om effectief identiteitsfraude tegen te gaan zal de identiteit aan het begin van ieder traject deugdelijk moeten worden vastgesteld. *Wij verwachten van BJZ een actieve deelname aan de ingebruikname en praktische toepassing van de verificatieverplichting al dan niet middels een vingerscan. Een voorwaarde is dat de eventuele financiële gevolgen hiervan gedekt worden door het Rijk.*

3.3.10 Samenloopzaken

In juli 2011 zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van zogenaamde samenloopzaken. Bij deze zaken is zowel sprake van een jeugdbeschermingsmaatregel als een verplichting tot het opvolgen van de aanwijzingen van de jeugdreclassering. Er wordt ook wel gesproken van een dubbele maatregel. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Implementatie- en financieringskader methode dubbele maatregel. Onderdeel van de afspraken is dat 80 tot 90% van de samenloopzaken door een medewerker wordt uitgevoerd die is getraind in zowel de Deltamethode als het Handboek Methode Jeugdreclassering. Ook is de normprijs voor de samenloopzaken verhoogd. *Wij verwachten van BJJ dat de samenloopzaken conform de gemaakte afspraken worden uitgevoerd in 2013.* Het Implementatie- en financieringskader voorziet in een evaluatie na twee jaar.

3.3.11 Actieprogramma Jeugdcriminaliteit en Jeugdgroepen

Voor de aanpak van problematische jeugdgroepen is naar verwachting extra capaciteit nodig ten behoeve van reclasseringstoezicht op jeugdgroepleden. Ook na afsluiting van het actieprogramma half 2013 blijft de vraag naar extra reclasseringstoezicht bestaan. Verwacht wordt een toename van vooral intensiever toezicht op deze jongeren. Het actieprogramma Problematische jeugdgroepen loopt door tot 1 juni 2013. Tot die tijd kunnen intensiveringen worden betaald uit budget actieprogramma. Bewezen is dat een combinatie van erkende gedragsinterventies gecombineerd met een toezicht effectiever is dan een gedragsinterventie zonder dit toezicht. In het kader van consequent uitvoeren wordt een toename van gecombineerde taakstraffen verwacht dus een taakstraf in combinatie met toezicht. Dit vergt meer inzet van de Jeugdreclassering.

Gerechtelijke gebieds- en contactverboden zijn per 1 april 2012 ook voor jeugd mogelijk. Ter handhaving van deze gebieds- en contactverboden wordt verwacht dat er meer toezicht opgelegd zal worden. Hoewel het primair een taak van de politie is, is het aannemelijk dat voor de naleving ervan gebruik gemaakt zal worden van toezicht door de Jeugdreclassering. Ook dit zal nader overleg vergen op landelijk niveau. Hoe een en ander bekostigd wordt is nog onderwerp van onderhandeling. *We verwachten dat BJJ in 2013 meewerkt aan de uitvoering van het actieprogramma jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen.*

3.4 Jeugdbescherming

3.4.1 Ondertoezichtstelling, doorlooptijden en Deltaplan gezinsvoogdij

De programma's "Beter Beschermd" en het "Deltaplan" richten zich op een verbetering van de jeugdbescherming. Belangrijk is dat er aandacht blijft voor het snel en zorgvuldig nemen van besluiten. We blijven de komende tijd aandacht hebben voor de nieuwe wijze van samenwerken en dat de meldingen van BJJ/AMK richting de Raad van een dusdanige kwaliteit zijn dat de Raad in staat is om snel en adequaat vervolgstappen te zetten.

De doorlooptijden voor besluitvorming over de inzet van jeugdbescherming zijn structureel en aanmerkelijk verkort middels een nieuwe werkwijze in de jeugdbeschermingsketen: het casusoverleg bescherming. De ambitie was om per 1 januari 2010 voor 75% van de gevallen de doorlooptijd terug te brengen tot maximaal 61 dagen (twee kalendermaanden). Deze ambitie is niet volledig gerealiseerd. We blijven sturen en toezien op het behalen van de vastgestelde normen voor doorlooptijden in de jeugdbeschermingsketen (binnen 1 dag spoorbesluit bij BJJ/AMK, binnen 1 week casusoverleg met de Raad voor de Kinderbescherming, en uiterlijk 5 dagen na de uitspraak van de kinderrechter de werkelijke start van uitvoering gezinsvoogdij). *Met BJJ zijn afspraken gemaakt over het verkorten van de duur van de OTS naar aanleiding van landelijke afspraken hierover.* Dit vormt een onderdeel van de financiële afspraken in de deal Jeugdbescherming en jeugdreclassering. Er zijn ook middelen beschikbaar gesteld voor projecten "Vliegwielen". De middelen worden pondsgewijs verdeeld over Provincies. Met BJJ worden afspraken gemaakt om de middelen gericht in te zetten.

Om de doorlooptijden te verkorten is enkele jaren geleden in Zeeland een gezamenlijk casusoverleg van ketenpartners opgestart. Ook de zorgaanbieder neemt hieraan deel om zo snel mogelijk hulp in te kunnen zetten. Alle ketenpartners hebben hun eigen werkproces efficiënter gemaakt en op elkaar afgestemd. De bestaande stuurgroep "Stroomlijnen" gaat door als Samenwerkingsoverleg Jeugdbescherming. De stelselwijziging en de transitie van de jeugdzorg zijn aanleiding om als ketenpartners jeugdbescherming actief te blijven en samen te blijven werken om de bestaande kwaliteit te behouden. Men staat een Zeeuws model Welzijn, zorg & bescherming voor ogen.

Geen scheiding maar integratie. Hulp integraal organiseren rondom het kind/gezin en een eenduidige werkwijze voor de 13 gemeenten die de regie hebben. De komende tijd zal hier de aandacht naar uitgaan. Er wordt voorlichting gepland en een bijdrage geleverd aan de Task Force Jeugd.

Voor een professionele uitvoering van de ondertoezichtstelling heeft de gezinsvoogdijwerker veel bagage nodig. Met de landelijke invoering van de Deltaplanmethode en een lagere casuslast per gezinsvoogdijwerker is de kwaliteit van de uitvoering aanmerkelijk verbeterd. *We blijven er in 2013 op toezien dat de gemaakte afspraken in de uitvoeringspraktijk worden nagekomen.*

Doorlooptijden binnen BJZ

Op 8 december 2011 is in bestuurlijk overleg tussen V&J en IPO een afspraak gemaakt over een bijgesteld financieel kader voor 2011 – 2013 voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. De werktarieven voor OTS zijn door V&J in het kader van deze afspraken opgehoogd. Onderdeel van de dekking van deze ophoging, is de besparing op de verkorting van de doorlooptijden OTS. Gemiddeld gezien dient elk bureau jeugdzorg met ongeveer 8 -10 weken de OTS duur te verkorten.

Wetenschappelijk onderzoek van het Kohnstamm Instituut naar de effecten van de deltamethode heeft aangetoond dat als gewerkt wordt conform de werkwijze van de deltamethode, dit tot enkele belangrijke effecten leidt, waaronder een verkorting van de duur van de OTS met 8 maanden voor de bureaus jeugdzorg.

Met BJZ zijn inmiddels afspraken gemaakt over het verkorten van de duur van de OTS naar aanleiding van de landelijke afspraken hierover. Van rijkszijde zullen (beperkt) middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van deze afspraken in 2012 en 2013. Hiervoor zal een Plan van aanpak moeten worden opgesteld, waarin wordt aangegeven op welke wijze de reductie wordt gerealiseerd. Hierbij wordt uitgegaan van quick-wins, zoals verdiepingstrainingen, 'coaching on the job', intervisiebijeenkomsten. Met BJZ zullen afspraken worden gemaakt deze middelen gericht in te zetten.

Sturing en toezicht

Een ander onderdeel van de afspraak over de tarieven jeugdbescherming en jeugdreclassering 2011-2013, betreft de sturings- en toezichtrelatie van provincies en stadsregio's naar de Bureaus Jeugdzorg. Het IPO heeft een opdracht verstrekt voor het opstellen van een handreiking voor sturing en toezicht voor de Bureaus Jeugdzorg. In IPO verband is besloten deze handreiking integraal in te voeren en dat er een informatieprotocol Provincie – Bureau Jeugdzorg wordt opgesteld. Het IPO zal hiervoor een format ontwikkelen.

De handreiking is bedoeld voor het inrichten, toetsen en mogelijk verbeteren van de sturings- en toezichtrelatie van de provincies/stadsregio's en de Bureaus Jeugdzorg. De handreiking is voor provinciale bestuurders en ambtenaren en voor besturen en Raden van Toezicht van Bureaus Jeugdzorg en heeft betrekking op de rolverdeling, het proces van sturing en toezicht, de informatie uitwisseling en de overleg- en escalatiestructuur.

Veel van de zaken die in deze handreiking zijn opgenomen behoren bij veel provincies en stadsregio's reeds tot de afspraken die zijn gemaakt met de Bureaus Jeugdzorg. Daar waar nieuwe onderdelen zijn vermeld wordt geadviseerd deze in te voeren, zodat een transparant en uniform stelsel ontstaat voor sturing en toezicht voor provincies/stadsregio's en Bureau Jeugdzorg.

In de handreiking is naast de beschrijving van rollen en verantwoordelijkheden de plannings- en verantwoordelijkheidscyclus, de noodzaak voor een informatieprotocol, de gewenste overlegstructuur en de escalatieladder opgenomen.

3.4.2 Voogdij

Voor de voogdij, waarbij ouders zijn ontheven uit het gezag, geldt dat er medio 2012 landelijk een nieuwe methodiek is ingevoerd. Deze methodiek is erop gericht het aantal voogdijoverdrachten aan burgervoogden te verhogen. Daarnaast geldt hierbij dat de voogd gemiddeld 23 jeugdigen begeleidt. *Wij zien er op toe dat BJZ in 2013 uitvoering geeft aan de implementatie van de methode voor de voogdij conform de nota "Implementatie- en financieringskader methode voogdij".* Er is een projectleider aangesteld en een plan van aanpak ingediend door BJZ. Alle medewerkers dienen in 2013 geschoold te zijn in de nieuwe methodiek. *De te bereiken mijlpalen met betrekking tot de verkorting van de duur van de voogdij zullen nauwlettend gevolgd worden door de Provincie en vormen onderdeel van het plan en de sturing.*

3.4.3 Samenwerking Bureau Jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming

In de komende periode zal, gelet op de veiligheid van kinderen vooral in de fase voorafgaand aan een eventueel te vragen beschermingsmaatregel, extra aandacht van de Provincie worden gevraagd voor de samenwerking tussen Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming. Dit naar aanleiding van de verschenen rapporten van de Inspectie Jeugdzorg en van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (over de fysieke veiligheid van het kind). De aanbevelingen onderstrepen het belang van goede samenwerkingsafspraken. Om aan de aanbevelingen tegemoet te komen is een viertal werkgroepen gestart die verschillend onderdelen uitwerken. Er is een handreiking samenwerkingsafspraken verschenen. De GGZ instelling Emergis, BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming hebben hun afspraken vastgelegd in het Zeeuws Model Informatie-uitwisseling en dit model als onderlegger gebruikt. Dit is in 2012 aangeboden aan de Provincie. De implementatie van het Zeeuws model vindt plaats in 2012.

3.4.4 Kinderbeschermingswetgeving

In 2011 is een aanvang gemaakt met de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel voor de wijziging van de kindbeschermingswetgeving. Over de (financiële) gevolgen van deze wetgeving en aangenomen amendementen moeten nog besluiten worden genomen op landelijk niveau. De inhoudelijke en financiële ontwikkelingen die in 2012 zijn ingezet zijn voor ons van belang omdat de inzet van Eigen Kracht Conferenties hier onderdeel van gaan uitmaken. Als gevolg daarvan wordt de uitvoering van de nieuwe kindbeschermingswetten voor BJZ aanmerkelijk kostbaarder. In overleg en afstemming met BJZ gaan wij nieuwe ontwikkelingen pas implementeren wanneer de financiële kaders die door het Rijk beschikbaar worden gesteld hiervoor toereikend zijn. Het wetsvoorstel beoogt onder meer dat de te bereiken doelen bij ondertoezichtstelling duidelijker worden geformuleerd en dat de taken van de Bureaus Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming en de Kinderrechter duidelijker worden afgebakend. Een maatregel dient op maat te zijn en gericht op het toekomstperspectief van het betreffende kind waarbij een inschatting gemaakt moet worden van de 'aanvaardbare termijn' waarop verandering in het gedwongen kader gestalte moet krijgen. De positie van de feitelijke verzorger wordt versterkt en een gedeelte van het gezag bij uithuisplaatsing kan bij het Bureau Jeugdzorg worden gelegd. *Wij zullen ons inspannen om in 2013 de nieuwe Kinderbeschermingswetgeving te implementeren bij BJZ.*

H4 Voldoende en goede jeugdzorg

Opdracht aan de Provincie op grond van de Wet op de jeugdzorg is om te zorgen voor voldoende en goede jeugdzorg.

4.1 Voldoende jeugdzorg

Of de capaciteit van het aanbod voldoende is kan onder meer afgemeten worden aan de wachttijden. *Met Juvent hebben wij afgesproken dat de wachttijd voor hulp niet meer dan negen weken mag zijn en dat we streven naar een maximaal gemiddelde wachttijd voor de daadwerkelijke start van de hulp van vier weken.* Dit blijkt onder meer van belang voor het succesvol kunnen werken met ambulante hulp zonder indicatie.

Specifiek moet in 2013 rekening worden gehouden met voldoende beschikbaarheid van aanbod vanuit de voormalige Landelijk werkende instellingen (LWI). Het gaat daarbij om gespecialiseerde hulp die niet door de Zeeuwse instellingen kan worden geboden.

Bovendien kan het beroep op de reguliere capaciteit jeugd- en opvoedhulp als gevolg van pilots met en invoering van de trajectbenadering in de jeugdzorg^{Plus} instellingen groter worden. Ook hiermee moet rekening worden gehouden.

4.1.1 Decentralisatie landelijk werkende instellingen

In 2012 krijgen LWI van de afzonderlijke Provincies een budgetgarantie en zijn Provincies voor dat budget ook afnemer (gedwongen winkelnering). Voor Zeeland betreft dat: William Schrikker Groep, Pluryn Hoenderloo, Avenier en Stichting Gereformeerde jeugdzorg (SGJ).

Omdat met ingang van 2013 de middelen voor de LWI's volgens de dan geldende verdeelsleutel voor de doeluitkering over de Provincies worden verdeeld, worden de LWI's reguliere provinciale jeugdzorgaanbieders waarvan het zorgaanbod door iedere Provincie kan worden ingekocht.

Uitgangspunt voor de toekomstige relatie met de LWI voor wat betreft hun activiteiten voor Zeeuwse jeugdigen is, dat wordt gewerkt met een zogeheten "hoofdaannemer", in dit geval Juvent.

Er moet rekening mee worden gehouden dat het in 2013 voor Zeeland beschikbare budget voor hulp door voormalige LWI €68.500,- lager is dan in 2012.

Juvent wil met WSG, SGJ en Hoenderloo afspraken gemaakt hebben over het minimaal in te kopen volume, de prijs en de wijze van afrekening. Daarbij zijn met Juvent afspraken gemaakt over hun inkoopbeleid, waarbij Juvent:

- In de overeenkomst de doorloop van de zorg van de LWI voor bij de LWI in zorg zijnde cliënten met een geldige Zeeuwse indicatie voor de duur van de indicatie garandeert
- Voorziet in de voor Zeeuwse cliënten benodigde specialisaties van provinciaal gefinancierde jeugdzorg en daarbij rekening houdt met voldoende keuzevrijheid van cliënten in verband met religie en levensbeschouwing
- In de overeenkomst met de LWI afspraken vastlegt over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Juvent, BJZ en de betreffende LWI ter uitwerking van cliënttrajecten
- Het minimaal in te kopen volume een duidelijke relatie heeft met het Zeeuwse aandeel in het gedecentraliseerde budget
- Lopende het jaar capaciteit boven de overeengekomen basiscapaciteit kan inkopen.
- Zorgt dat wachttijden binnen de hierover met de Provincie afgesproken marges blijven (streven naar niet langer dan 4 weken, maar in ieder geval niet langer dan 9 weken).

4.1.2 jeugdzorg^{Plus}

Jeugdzorg^{Plus} (= gesloten jeugdzorg) blijft tot aan het transitiemoment onder regie van het ministerie van VWS. VWS wil dat de instellingen zich ontwikkelen tot instellingen die jongeren niet alleen tijdelijk een onderkomen biedt met een krachtig leef-, onderwijs- en behandelklimaat. Het moet hen ook in staat stellen zo snel mogelijk de draad weer op te pakken buiten de instelling. De gedachte is om hiertoe voor de jongeren trajecten samen te stellen, opgebouwd in samenwerking met andere partners. De veronderstelling is dat hiermee de verblijfsduur van cliënten in de dure Jeugdzorg^{Plus}-voorzieningen aanmerkelijk kan worden bekort. Het doel van trajectbehandeling is om jongeren een realistisch perspectief te bieden op een zo stabiel mogelijke leefsituatie.

De jeugdzorg^{Plus} instellingen zijn door VWS uitgenodigd hiertoe pilots te ontwikkelen, die mogelijk al in de tweede helft van 2012 van start gaan. Voor één van de pilots wordt ook uitvoering beoogd in Zeeland. Hierin werkt jeugdzorg^{Plus} instelling Juzt samen met onder andere Juvent en Bureau Jeugdzorg Zeeland. Samenwerking betekent dat degenen die bij de financiering van trajecten betrokken zijn (ministerie, provincies, gemeenten en zorgverzekeraars) hun voorwaarden op elkaar afstemmen.

Voor de Provincie is uitgangspunt dat de trajecten van onderop worden opgebouwd, onder regie van Bureau Jeugdzorg en zo nodig met betrokkenheid van het CJG. Aandachtspunt is, dat uitvoering van de pilot naar verwachting leidt tot een groter beroep op de regionale jeugdzorg. Hier moet vooraf duidelijkheid over komen. Vervolgens moeten afspraken gemaakt worden over inzet van vrijvallende middelen bij de jeugdzorg^{PLUS} instelling voor de benodigde extra capaciteit.

4.1.3 Beleidsinformatie en verantwoordingsinformatie

Bekostigingseenheden

In 2012 is met Juvent de laatste stap gezet richting totale trajectfinanciering en verantwoording – vaststelling op basis van de landelijke BKE's. Aan de subsidiebeschikking van 2012 zijn al productieafspraken gekoppeld in termen van te realiseren aantal bekostigingseenheden.

Prestatie-indicatoren

In 2012 is in het licht van de transitie jeugdzorg in IPO verband afgezien van landelijke invoering van het project prestatie-indicatoren. Dit is nu aan provincies zelf overgelaten of ze hiermee doorgaan samen met het SEJN. De Provincie Zeeland hecht belang aan het werken met prestatie-indicatoren, waarvan de waarde ook werd benadrukt in het evaluatierapport van Van Montfoort naar het Zeeuwse jeugdzorgbeleid. Een overleg hierover heeft plaatsgevonden met BJZ en Juvent, waarbij door Juvent gemotiveerd werd aangegeven niet te willen werken met de STEP-methode. BJZ en Juvent komen nu met een alternatief gebaseerd op de score met CBCL.

Nieuw landelijk rapportageformat

De ministeries van VWS en V&J zijn samen met het IPO en Jeugdzorg Nederland gekomen tot een herijking van de gevraagde beleidsinformatie in de jeugdzorg. Doel is een vermindering van de omvang en meer cliëntgerichte benadering die aansluit bij de praktijk, in plaats van productgerichte registratie zoals die nodig was voor de P x Q – financiering.

In 2012 zijn de eerste rapporten volgens het landelijke rapportageformat aangeleverd. De koppelingen tussen registratiesystemen bij BJZ en het nieuwe rapportageformat werken tot nu toe niet allemaal even goed, waardoor regelmatig foutieve gegevens in het LRF worden gegenereerd. Het kost BJZ veel tijd om deze fouten op te sporen en te corrigeren.

4.2 Goede jeugdzorg

4.2.1 Aanpakken van onnodige bureaucratie

De afgelopen jaren hebben Juvent en BJZ in het kader van het convenant "Aanpak ervaren regeldruk" er hard aan gewerkt om de regeldruk voor professionals en cliënten in de organisaties op verschillende niveaus terug te dringen. De ambitie was om de ervaren regeldruk in de brede jeugdketen terug te dringen met 25%. De uitkomsten van de landelijke meting tonen aan dat de ervaren regeldruk in de jeugdsector in 2011 onverminderd actueel is. Er is de laatste jaren veel geïnvesteerd in de professionaliteit en in het systematisch werken en daarmee in de kwaliteit van de jeugdzorg voor het nemen van verantwoorde beslissingen. Daarnaast is er hard gewerkt om processen en formulieren in de jeugdzorgketen beter op elkaar af te stemmen. Deze acties vragen blijvende ondersteuning van de Provincie tot aan de transitie. Het Rijk, het IPO (interprovinciaal overleg) en de Provincie Zeeland zullen terdege rekening moeten houden met de regeldruk die voortvloeit uit het vragen van beleidsinformatie en registratie aan de jeugdzorginstanties. De Provincie levert de beleidsinformatie conform het landelijk afgesproken rapportageformat. Niet meer en niet minder.

Bij de verantwoordelijkheidsverschuiving van de jeugdzorg naar de gemeenten mag de beleidsvrijheid niet tot gevolg hebben dat er verschillende registratie- en beleidseisen per gemeente zijn. *Voor 2013 verwachten wij dat de resultaten van het terugdringen van regeldruk voor professionals en cliënten geborgd worden en dit onderdeel bij de transitie van de jeugdzorg aandacht krijgt.*

4.2.2 Cliënt en kwaliteit

Belangenbehartiging cliënten en pleegouders

Invloed en inbreng vanuit cliëntenperspectief is een onmisbare factor voor de ontwikkeling en borging van de kwaliteit van de jeugdzorg. Wij willen dan ook dat de ervaringen die wij de afgelopen jaren

opgedaan hebben met cliëntenbelangenbehartiging en jeugdparticipatie en de resultaten die zijn bereikt met stimuleringsubsidies en reguliere subsidies continueren. De Provincie financiert sinds de invoering van de Wet op de jeugdzorg het Klaverblad voor de verschillende onderdelen van belangenbehartiging. Pleegouderssupport wordt gesubsidieerd om de belangen van pleegouders te behartigen en hun positie te verbeteren omdat pleegouders een onmisbare spil in de jeugdzorg zijn.

Klaverblad

De collectieve belangenbehartiging van cliënten in de jeugdzorg wordt uitgevoerd door het Zeeuws Platform Cliënten Jeugdzorg (ZPCJ) dat ondergebracht is bij het Klaverblad Zeeland. Hierover zijn prestatieafspraken gemaakt. Het Klaverblad participeert in diverse overleggen om de kwaliteit van de jeugdzorg vanuit het cliëntperspectief te bewaken. De komende jaren zullen ze betrokken worden bij de transitie van de jeugdzorg en een plaats krijgen in de trajecten van de Task Force Jeugd. De Provincie heeft het voornemen fors te bezuinigen de komende jaren o.a. op het Klaverblad omdat ze vindt dat deze taak bij gemeenten hoort. Tot aan de overdracht van de Jeugdzorg aan gemeenten is de Provincie wettelijk (financieel) verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Komende periode moet bezien worden of de belangenbehartiging kan blijven voortbestaan onder het Klaverblad en of gemeenten bereid zijn deze taak over te nemen.

Clientvertrouwenspersoon (CVP)

Volgens de Wet op de jeugdzorg moet de Provincie er zorg voor dragen dat cliënten van de zorgaanbieder en BJZ een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon. Wij vinden het als Provincie heel belangrijk dat kinderen in een afhankelijke en kwetsbare positie terug kunnen vallen op een strikt onafhankelijke CVP. De Provincie heeft goede ervaring hiermee opgedaan en heeft de subsidie al een aantal jaren opgehoogd. In de jaarverslagen staan de bevindingen van de cliëntvertrouwenspersonen en aanbevelingen voor de organisaties om de kwaliteit te verbeteren van de jeugdzorg. Hierover is regelmatig contact met de Provincie en de jeugdzorginstanties. Deze functie dient ons inziens bij de gemeenten geborgd te worden bij de transitie. Het is de bedoeling dat voor bepaalde vormen van jeugdhulp een onafhankelijke vertrouwenspersoon wordt voorgeschreven in de nieuwe wetgeving. Daaraan zullen kwaliteitseisen gesteld worden die voor alle gemeenten gelden. Tot aan de overdracht van de Jeugdzorg aan gemeenten moet bezien worden of de functie kan blijven voortbestaan onder het Klaverblad vanwege de bezuiniging van de Provincie op het Klaverblad. De subsidie voor de functie vertrouwenspersoon staat niet ter discussie in de bezuiniging van de Provincie. We willen de incidentele verhoging van de subsidie handhaven tot aan de overdracht.

Klachtenbehandeling en cliëntenraden

De Provincies moeten zorgen voor een eenduidige en uniforme klachtafhandeling. Juvent en BJZ hebben een onafhankelijke klachtencommissie. Wij beschouwen de handreiking 'Goede klachtbehandeling in de jeugdzorg' van de Nationale Ombudsman als leidend in de klachtafhandeling van BJZ. Juvent en BJZ beschikken over een cliëntenraad. Juvent heeft tevens een Jongerenraad en een Pleegouderraad. Gestreefd wordt naar een brede samenstelling en goede vertegenwoordiging. Juvent en BJZ dienen ieder jaar conform de wetgeving een verslag in van de werkzaamheden van de klachtencommissies. Ze geven de Provincie inzicht in de kwaliteit en de tekortkomingen van de hulpverlening vanuit het perspectief van de cliënt. De aanbevelingen die voortkomen uit de klachtenreportages dienen door Juvent en BJZ opgepakt te worden.

Verbetering positie pleegouders

De Provincie koestert pleegouders en vindt dat hun inbreng en positie nog verbeterd kan worden. De kracht van pleegzorg is het zo gewoon mogelijk opvoeden van kinderen in een gezinssituatie als dat niet mogelijk is in het eigen gezin. Een plaatsing in een residentiële instelling moet in de visie van de Provincie een uitzondering zijn of een tijdelijke time-out. Er ligt een wetsvoorstel om de (rechts)positie van pleegouders te versterken. Zo wordt de positie van pleegouderraden in de wet verankerd. Het beoogt een hogere en daarmee toereikende pleegvergoeding. Verder wordt voorgesteld dat hulpverleningsplannen voortaan worden vastgesteld na overleg met pleegouders. Daarnaast wordt de informatievoorziening aan pleegouders wettelijk vastgelegd en krijgen pleegouders het recht om een vertrouwenspersoon in te schakelen.

De implementatie hiervan levert knelpunten op vooral met betrekking tot de gegevensuitwisseling. Dit zal de komende tijd de nodige aandacht vragen van de organisaties. In mei 2011 is het Kwaliteitskader 'voorbereiding en screening van aspirant pleegouders' aangeboden aan de Tweede Kamer. In heel Nederland zijn afspraken vastgelegd over het proces van voorbereiding en screening van pleegouders. *We zullen ons in 2013 actief opstellen om na te gaan of de voorbereiding en screening van aspirant pleegouders conform het kwaliteitskader uitgevoerd zal worden. We zullen*

stimuleren dat de inbreng en de deskundigheidsbevordering van pleegouders bij Juvent extra aandacht krijgt.

Pleegouderssupport

De activiteiten van de Stichting Pleegouderssupport Zeeland voorzien in een toenemende behoefte en daarmee wordt de positie van de pleegouders in Zeeland wezenlijk versterkt. Ze vierden hun 5 jarig jubileum en hebben deze gelegenheid aangegrepen aandacht te krijgen voor het werk van pleegouders ook richting gemeenten gezien de toekomst. In de transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten is het belangrijk extra aandacht te hebben voor de positie van Pleegouderssupport. De Provincie is in het verleden overgegaan tot structurele financiering van de subsidie omdat ze het belang van een dergelijk orgaan op Zeeuws niveau op waarde schat. Activiteiten gericht op bekendheid en positieversterking in relatie tot de transitie zullen we de komende tijd ondersteunen. We zullen regelmatig overleg voeren met Juvent, BJZ, Pleegouderssupport en de Pleegouderraad om tot afstemming van activiteiten te komen en elkaar te versterken. De Provincie nodigt één keer per jaar die partijen uit voor een afstemmingsoverleg.

Landelijk Cliëntenforum jeugdzorg en Q4C

Het landelijk Cliëntenforum jeugdzorg (LCFJ) levert een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van de jeugdzorg op landelijk niveau. Ze wil de stem van kinderen, jongeren en ouders laten horen en bevordert de participatie van jongeren en ouders in de jeugdzorg. Quality for Children (Q4C) is van oorsprong een internationaal project waar 32 landen aan hebben meegewerkt. Er is een set aan Kwaliteitsstandaarden Jeugdzorg Q4C ontwikkeld voor Nederland. Jongeren uit de jeugdzorg in Zeeland leveren een actieve bijdrage aan het LCFJ en ze hebben actief meegewerkt aan het ontwikkelen van kwaliteitsstandaarden Q4C. Om jongeren uit Zeeland blijvend deel te laten nemen aan deze landelijke netwerken is het noodzakelijk dat BJZ en Juvent hiervoor tijd en aandacht hebben. Het verbreedt jongeren hun kader en versterkt hun positie als cliënt. Het levert een waardevolle bijdrage aan de professionalisering van de jeugdzorg van onderop. *Wij verwachten dat de Kwaliteitsstandaarden Jeugdzorg Q4C van het LCFJ als basis worden gehanteerd in de jeugdzorg.*

Inspectie Jeugdzorg

De Inspectie Jeugdzorg houdt toezicht op de kwaliteit van de jeugdzorg die geleverd wordt door jeugdzorgaanbieders en bureaus jeugdzorg. Dit zal na de transitie naar gemeenten gehandhaafd blijven. Met de Inspectie Jeugdzorg voeren wij jaarlijks overleg over het door de Inspectie geplande toezicht op onderdelen van het zorgaanbod. Rapportages van de Inspectie zijn in principe openbaar en worden ter kennis gebracht aan Provinciale Staten. *Wij zien er op toe dat de aanbevelingen van de Inspectie Jeugdzorg worden overgenomen door de jeugdzorginstanties en dat gewenste kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd worden.* Afgelopen jaar zijn diverse (landelijke) rapporten verschenen waarin de Zeeuwse instellingen in beeld komen. Het betreft een hertoetsing bij de jeugdzorgplusinstelling Just, locatie De Vliethoeve. De inspectie was van oordeel dat op deze locatie de rechtspositie en de veiligheid van jongeren nu voldoende zijn geregeld. Bij BJZ is, evenals bij de andere bureaus jeugdzorg en jeugdzorgaanbieders, onderzoek gedaan naar de invoering van de afspraken over netwerkpleegzorg tussen BJZ en Juvent. Deze kwamen traag op gang ook in Zeeland. Het protocol netwerkpleegzorg is inmiddels vastgesteld door BJZ en Juvent en afspraken zijn vastgelegd. In 2012 volgt een landelijk vervolgtoezicht op de implementatie hiervan. In 2012 verscheen een landelijk rapport over het vervolgonderzoek naar de kwaliteit van de besluiten over een kinderbeschermingsmaatregel omdat deze in het eerste onderzoek goed bevonden werden. De Inspectie oordeelde dat de meldingen van BJZ nu van voldoende kwaliteit waren. De Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn (SGJ), een landelijk werkende instelling met verschillende vormen van jeugdzorg waar ook de Provincie Zeeland gebruik van maakt, werd onder verscherpt toezicht gesteld in 2012. De SGJ stelt een verbeterplan op. De Provincie volgt de ontwikkelingen nauwlettend. Voor de aanbieders van pleegzorg zijn in 2011/ 2012 risico-indicatoren ontwikkeld door de Inspectie. Deze bestonden al voor de andere vormen van zorg. De risico-indicatoren geven een indicatie van een mogelijk vergroot risico voor kinderen in zorg op een niet-veilige situatie gebaseerd op het functioneren van de aanbieder van zorg. *Naar aanleiding van het onderzoek door de commissie Samson zullen we in 2013 bekijken of er extra maatregelen nodig zijn om de veiligheid van kinderen in (pleeg)zorg te verhogen en de instanties hier op aan te spreken. Zie ook onder Raak (3.2. 1).*

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Vooruitlopend op de wettelijke plicht tot het hebben van een VOG voor werknemers in de jeugdzorg, moeten Provincies er op toe zien dat bureaus jeugdzorg en zorgaanbieders in de provinciale jeugdzorg van nieuwe werknemers een recente VOG eisen. Met het verplicht worden van een VOG in

de jeugdzorg, zal deze recente VOG voor alle werknemers in de jeugdzorg gaan gelden. In Zeeland was dit reeds de praktijk. BJZ en Juvent eisen van alle medewerkers een recente VOG. Alle nieuwe medewerkers van Bureau Jeugdzorg en zorgaanbieders dienen bij de start van hun werkzaamheden en functieverandering een VOG te overleggen. Bovendien wordt binnen BJZ de VOG ook opnieuw gevraagd bij functieverandering binnen de organisatie.

HKZ-certificering

De jeugdzorg heeft op kwaliteitsgebied een enorme impuls gehad dankzij het Programma Kwaliteit in de Jeugdzorg. Een certificatieschema is een stap in dit kwaliteitstraject. Het schema omvat normen voor toetsing van kwaliteitsmanagementsystemen van instellingen die geïndiceerde jeugdzorg bieden. Het certificatieschema geldt voor de toegangsfunctie van BJZ tot de geïndiceerde jeugdzorg en voor de aanbieders van geïndiceerde jeugdzorg. Voldoen aan de normen leidt tot afgifte van een HKZ-ISO certificaat. Juvent en BJZ zijn beiden gecertificeerd. Er worden ook regelmatig klanttevredenheidsonderzoeken gedaan. Dit is verankerd in het HKZ-beleid. De uitkomsten van de onderzoeken worden gebruikt om de kwaliteit te verbeteren. *De door de Provincie gefinancierde jeugdzorginstanties dienen HKZ-gecertificeerd zijn en wij verwachten dat er met regelmaat cliënttoetsen (C-toetsen) worden gehouden.*

4.2.3 Professional en kwaliteit

Professionalisering van de jeugdzorg was een van de prioriteiten in het beleidsprogramma 2007-2011 van het voormalig ministerie voor Jeugd en Gezin. Het werken met kinderen en gezinnen vereist volgens dit programma deskundige professionals, waarbij het van groot belang is dat ze ondersteuning krijgen bij hun werk. Het is belangrijk om medewerkers langere tijd te binden aan hun werk. Ze moeten met bezieling en deskundigheid kunnen blijven werken. Hun gezag en aanzien zal daardoor groeien. Met betere randvoorwaarden en faciliteiten wordt hun professionaliteit versterkt en de branche aantrekkelijker. Vanuit deze gedachtegang is het actieplan opgesteld. Dit is in 2010 afgerond waarna het 'Implementatieplan Professionalisering Jeugdzorg' gestart. De nadruk lag op de bureaus jeugdzorg en de voorzieningen voor geïndiceerde jeugdzorg, inclusief de particuliere justitiële jeugdinrichtingen, de Raad voor de Kinderbescherming en HALT (bureaus voor leer- en werkstraffen). De resultaten en aanbevelingen van het actieplan worden met het 'Implementatieplan Professionalisering Jeugdzorg' verder uitgewerkt. Het 'Actieplan Professionalisering in de Jeugdzorg' had tot doel: professionele jeugdzorg met uitstekend opgeleide hulpverleners, een overzichtelijke beroepsstructuur, versterking van de beroepsregistratie, doordachte beroepsethiek en actuele bij- en nascholingsmogelijkheden. Naast het rijk heeft de branche zelf verschillende initiatieven genomen op dit gebied. Bij al die ontwikkelingen zijn vele organisaties betrokken. Het implementatieplan met gezamenlijke doelstellingen wordt uitgevoerd onder een centrale regie en aansturing van een stuurgroep. Hierbij was ook het IPO betrokken. In het implementatieplan zijn zes doelen geformuleerd en vier deelprojecten met vele concrete aanbevelingen en acties. De looptijd is tot medio 2013.

4.2.4 Intersectorale samenwerking

Juvent is aanbieder van zowel provinciaal gefinancierde jeugdzorg, zorg voor jeugd met een lichte verstandelijke beperking (LVB) als van jeugd-GGZ (in Medische kinderdagverblijven). Er is op een aantal gebieden nauwe samenwerking tussen Juvent en Emergis, Ithaka. *De Provincie blijft voor de overdracht naar gemeenten inzetten op de goede samenwerking tussen de provinciale jeugdzorg, de jeugd-GGZ en de Jeugd-LVB.* Immers is het de bedoeling dat al deze zorg naar de gemeenten overgaat en er op termijn winst valt te behalen door bij complexe problematiek gelijk de juiste, integrale zorg te leveren en er aansluiting is met de volwassenzorg. De Provincie kreeg regelmatig geluiden (via Centrum voor Consultatie en Expertise, MEE, Klaverblad) dat kinderen met meervoudige problematiek geen goede plek hebben in Zeeland en tussen wal en schip vallen of noodgedwongen thuis zitten. Er zitten vooral kinderen tussen met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) en problematisch gedrag. Het gaat vaak om kinderen en jongeren die hun leven lang aangewezen zullen zijn op deskundige, intensieve ondersteuning en/of een beschermende woonvorm. Het aanbod zal op de (individuele) vragen afgestemd moeten worden om tot maatwerk te komen voor kinderen in Zeeland. Zorgaanbieders, Zorgkantoor en gemeenten zullen moeten samenwerken om tot een passend aanbod te komen is de conclusie van het Klaverblad na een inventarisatieronde bij instellingen en cliënten in Zeeland. De Task Force Jeugd zal zich over deze hiaten in de zorg moeten buigen en met een voorstel moeten komen om deze doelgroep in de toekomst te kunnen bedienen. Een en ander kan meelopen in het traject "Toekomst zorg voor jeugd in Zeeland".

4.3 Verbeteren uitstroom en terugval voorkomen

Door in samenwerking met lokale partners gezinnen en jeugdigen voldoende ondersteuning te bieden bij het zelfstandig leven na een hulpverleningstraject, kan terugval worden voorkomen.

Onbelemmerde uitstroom uit de jeugdzorg voorkomt onnodige bezetting van schaarse jeugdzorgcapaciteit, zodat meer cliënten zorg kunnen ontvangen. Van belang hierbij is een sluitende behandelplan te realiseren, waarbij er een geleidelijke 'terug'schaling plaatsvindt van de intensiteit van de hulpverlening naar de lokale voorzieningen.

Vooraf jongeren in de categorie 18 plus vormen hierbij een knelpunt. Hun inkomen is in de regel onvoldoende om de reguliere kosten van een zelfstandig bestaan te bekostigen, terwijl ze meestal niet meer terug kunnen vallen op hun ouders. De indicatie voor geïndiceerde jeugdzorg wordt nogal eens beëindigd, hoewel er de noodzaak blijft tot lichte vervolghulp. Die moet dan wel beschikbaar zijn.

Anders ontstaat het risico dat jongeren uitvallen en gaan zwerven. Door de samenwerking van BJZ en Juvent met de lokale partners in de CJG's kunnen deze risico's voor een deel worden ondervangen.

De door gemeenten gefinancierde woonvoorzieningen voor jongeren met 'aandacht', zoals het Foyer de Jeunesse in Vlissingen en het jongerenhuis in Goes zijn onmisbaar voor een aantal jongeren die niet meer voor geïndiceerde jeugdzorg in aanmerking komen, maar nog wel een beetje extra ondersteuning nodig hebben. Zo wordt in een aantal gevallen uitval van jongeren met een jeugdzorgverleden voorkomen. Onder meer in het kader van de herijking Maatschappelijke Opvang in Zeeland, staan deze voorzieningen voor jongeren in Zeeland (structureel) op de agenda van het CZW-bureau, de samenwerking tussen gemeenten en Provincie op het gebied van maatschappelijke opvang. De vraag daarbij is waaraan ten aanzien van deze voorzieningen behoefte is. Ook wordt beoordeeld of de activiteiten het beste lokaal, regionaal of Zeeuws-breed kunnen worden ingezet.

4.3.1 Zwerfjongeren

Zwerfjongeren vormen een aanzienlijke groep kwetsbare jongeren in onze samenleving. In 2008 is het Zeeuws Kompas opgesteld; een visie en een plan van aanpak voor de opvang en het voorkomen van opvang van sociaal kwetsbare personen in Zeeland, waaronder zwerfjongeren. Door een landelijke herverdeling van middelen wordt Zeeland nu geconfronteerd met een forse vermindering van de doeluitkering Maatschappelijke Opvang, Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) en verslavingszorg. Dit dwingt tot een bijstelling van de eerder geformuleerde ambities.

Gemeenten, Provincie en instelling voor de maatschappelijke opvang in Zeeland zijn druk met het verder ontwikkelen van het beleid voor de MO. Er is bewust gekozen voor een brede benadering van het probleem van zwerfjongeren. Het uitgangspunt is dat zorg aan zwerfjongeren in principe tijdelijk is en dat jongeren zo snel mogelijk de regie op het eigen leven herwinnen. Daarnaast moet de opvang/zorg voor zwerfjongeren betaalbaar blijven. Dit kan alleen worden gerealiseerd door:

- meer inzet op preventie (vroegsignalering);
- preventie en nazorg in de eigen leefomgeving;
- betere sturing op instroom, doorstroom en uitstroom in opvangvoorzieningen;
- de best passende opvang, aansluitend bij de behoeften van (zwerf)jongeren;
- een goede kwaliteit van de relatie tussen zwerfjongere en hulpverlener;
- helderheid over wie wat doet.

In de overleggen met gemeenten zullen wij aandacht blijven vragen voor het belang van goede uitstroommogelijkheden voor de jeugdzorg. Dit geldt ook voor het voorkomen van dakloosheid bij risicojeugd en efficiënte en best passende zorg en opvang van zwerfjongeren.

H5 De transitie

In het regeerakkoord 2010 is een ingrijpende wijziging van het jeugdstelsel afgesproken. Het kabinet brengt uiterlijk in 2016 alle vormen van jeugdzorg onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de huidige provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg inclusief de jeugdbescherming en jeugdreclassering, de jeugdzorgPlus (gesloten jeugdzorg), geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-GGZ) en zorg voor jeugd met een licht verstandelijke beperking (jeugd-LVB).

Gemeenten zijn na de decentralisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van alle vormen van jeugdzorg. Tot aan het moment van overdracht blijven Rijk, provincie en zorgverzekeraar(s) verantwoordelijk voor goede uitvoering van zorg, binnen de grenzen van de huidige taakstelling.

De rol van de provincie in het transitieproces is anders dan die van de gemeenten. De gemeenten krijgen een nieuwe verantwoordelijkheid. De provincie raakt de verantwoordelijkheid voor jeugdzorg juist kwijt. In het transitietraject zijn verder de decentrale overheden voor een groot deel afhankelijk van beslissingen op rijksniveau en van afspraken die op koepelniveau worden gemaakt.

In het collegeprogramma 2011- 2015 'Stuwende krachten' is het volgende opgenomen over jeugdzorg: "Het Kabinet is bezig met de voorbereiding van de overdracht van de jeugdzorgtaken van provincies naar de gemeenten. Het college zal deze overdracht op een zorgvuldige manier voorbereiden en uitvoeren. Omdat deze overheveling een beslissing is van het Rijk, streeft het college er naar geen autonome middelen in te zetten voor het overgaan van deze jeugdzorgtaken". Binnen dit kader wordt door de Provincie Zeeland vormgegeven aan de transitie van de jeugdzorg.

De Provincie Zeeland staat voor een zorgvuldige en warme overdracht van de provinciale jeugdzorg naar de gemeenten. Zorgvuldig betekent voor de Provincie in eerste instantie zorgvuldigheid jegens cliënten en zorgvuldigheid jegens instellingen die we als Provincie subsidiëren in het kader van de Wet op de jeugdzorg. Zorgvuldig betekent ook dat we gemeenten in een zo vroeg mogelijk stadium informatie geven over de inhoud van de zorg, informatie geven over cliëntenstromen en financiën. Zorgvuldig betekent ook dat er op een juiste wijze wordt omgegaan met aanwezige expertise en deskundigheid binnen de jeugdzorg, verantwoord wordt omgegaan met gemeenschapsgeld, dus zo weinig mogelijk kapitaalsvernietiging. Over deze aspecten wordt landelijke besluitvorming verwacht, maar ontslaat de regio niet van haar plicht om wellicht aanvullend hierop te bepalen hoe hier mee om te gaan.

De Provincie voert de Wet op de jeugdzorg uit tot op het moment dat deze wordt ingetrokken. Tot die tijd is de Provincie ten volle verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van die wet. Dat betekent aanspreekbaar op de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg, zorgen voor voldoende aanbod van provinciale jeugdzorg, kwalitatieve goede jeugdzorg en als provinciaal aandachtspunt het minimaliseren van de wachttijden en wachtlijsten. De bestaande prestatieafspraken over al deze zaken worden dan ook gehandhaafd.

Zo blijven we zorgen voor de mogelijkheid tot verzilvering van het recht op jeugdzorg, dat de veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd en dat daarvoor zo nodig de passende maatregelen worden getroffen.

De Provincie zal gedurende de overgangsfase tot aan 1-1-2015 de uitvoering van de jeugdzorgtaak maximaal afstemmen met de gemeenten. Waar mogelijk en noodzakelijk zal op verzoek van de gemeenten alvast worden geanticipeerd op mogelijke veranderingen binnen het Zeeuwse jeugdzorgveld, bijvoorbeeld door het uitvoeren van experimenten. Dit vraagt veel van de betrokkenen in het jeugdzorgveld, omdat tijdens de verbouw de winkel open dient te blijven en ook nog eens op het kwaliteitsniveau dat we gewend zijn.

In Zeeland is door de Task Force Jeugd Zeeland de afspraak gemaakt dat, bovenop de landelijke kaders, voor de Zeeuwse situatie de volgende zaken eveneens kader stellend te laten zijn:

- De 13 gemeenten en de Provincie voeren gezamenlijk regie over de transitie en de omslag in de zorg voor jeugd in Zeeland. Zij betrekken wel de veldpartijen bij de invulling, op basis van de kennis en ervaring die de veldpartijen hebben met de inhoud van de zorg.
- Uitgangspunt is dat de 13 Zeeuwse gemeenten en de Provincie het transitieproces en de omslag gezamenlijk invulling geven. Dit vanuit de gezamenlijk verantwoordelijkheid die zij

hebben om het transitieproces en de omslag op een goede wijze tot afronding te brengen, de gemeenten als 'ontvangende' partij en de Provincie als 'overdragende' partij.

- Zorgkantoor en zorgverzekeraars zijn vanuit hun positie als financiers van de jeugd-ggz en jeugd-LVB eveneens betrokken bij de transitie en de omslag.
- De bestuurlijke randvoorwaarden die de Zeeuwse gemeenten gaan formuleren voor het gaan overnemen van de verantwoordelijkheid voor het brede terrein van de jeugdzorg.
- De bestuurlijke randvoorwaarden die de Provincie Zeeland gaat formuleren met betrekking tot de overdracht van onderdelen jeugdzorg waar zij nu verantwoordelijk voor is.

Ook inhoudelijk gezien is door de Task Force Jeugd Zeeland een tweetal uitgangspunten geformuleerd:

- De in Zeeland al in gang gezette 'andere wijze van werken' wordt als uitgangspunt genomen voor de inhoudelijke omslag in de zorg voor jeugd die nodig is.
- Als inhoudelijk experimenteveld voor de vormgeving van de omslag in de zorg voor jeugd wordt in Zeeland het 'Ontwikkeltraject Toekomst Zorg voor Jeugd' gebruikt, zoals dat voorstel door de Task Force Jeugd Zeeland in juni 2011 via het College Zorg en Welzijn is voorgelegd aan de gemeenten en de Provincie.

De gemeenten hebben vastgesteld dat voordat gemeenten en Provincie besluiten kunnen gaan nemen over de inrichting van het transitieproces en verdere stappen kunnen zetten een voorbereidingsfase (fase 1) noodzakelijk is, om als Zeeuwse overheden kennis en inzicht rond het transitieproces te vergaren en te delen.

Daartoe hebben de 13 Zeeuwse gemeenten eind 2011 een transitie-manager voor de gemeenten aangesteld. Ook de Provincie heeft een provinciaal transitie-manager aangewezen, die voor de Provincie de transitie begeleidt. De twee transitie-managers werken hierbij nauw samen en worden aangestuurd door de Task Force Jeugd.

De voorbereidingsfase is gevolgd door de visiefase. In 2012 is de voorbereidende fase en de visiefase van het transitieproces jeugdzorg geheel uitgevoerd. Activiteiten in deze fases waren:

- kennis en inzicht vergaren en delen;
- startfoto maken;
- draagvlak creëren;
- optimaliseren visie en uitgangspunten tot gedeelde visie en uitgangspunten;
- afspraken maken over betrokkenheid en rol van het veld bij de transitie jeugdzorg;
- operationeel voorbereiden van stap 2 en fase 2 van het transitieproces.

De Task Force Jeugd heeft medio 2012 haar voorstellen voor fase 2 van het transitieproces jeugdzorg besproken met de gemeenten en de Provincie en vervolgens ter accordering voorgelegd aan deze partijen. De accordering betreft het vaststellen van de uitgangspuntennotitie voor het transitieproces Jeugdzorg in Zeeland en een voorstel voor de invulling van het inhoudelijk onderdeel van stap 2: de transformatie, c.q. de inhoudelijke omslag in de zorg voor jeugd.

Na instemming van alle partijen zal naar verwachting in najaar 2012 kunnen worden aangevangen met fase 2. Deze fase loopt tot eind 2014. In september 2014 zal finale besluitvorming plaats moeten hebben door de Zeeuwse gemeenten over het invoeren van het nieuwe stelsel. Uiteraard zullen in de tussentijd onderdelen van het stelsel, procesmatig en inhoudelijke, successievelijk worden ontwikkeld en waar mogelijk ingevoerd. Het is van belang om zo snel als mogelijk voor alle relevante partijen duidelijkheid te verkrijgen op alle onderdelen van de transitie en transformatie.

5.1 Risico's

In 2012 heeft de werkgroep overgangsmaatregelen van VWS, VNG en IPO de risico's in beeld gebracht, in het rapport 'Verantwoord over de drempel'. De risico's die deze werkgroep in beeld heeft gebracht zijn integraal van toepassing op de Zeeuwse situatie. In het Bestuurlijk Overleg Rijk – VNG – IPO is bepaald dat er naar aanleiding van dit rapport een tweetal vervolgonderzoeken moeten plaatsvinden. Een juridisch onderzoek naar de gevolgen en verantwoordelijkheden voor cliënten, instellingen, provincies, rijk en gemeenten vanwege de beëindiging van de subsidie door provincies. Dit rapport zal in het najaar van 2012 verschijnen. Tevens wordt een vervolgonderzoek naar de financiële aspecten van de transitie uitgevoerd. Met andere woorden het in beeld brengen van de mogelijke transitiekosten.

Aan de hand van de uitkomsten van beide onderzoeken kunnen de transitierisico's in beeld worden gebracht en kan zonodig dan een besluit worden genomen over toereikende overgangsmaatregelen. Eind 2012/begin 2013 zal hierover meer bekend zijn.

6.1 Inleiding

In lijn met het Collegeprogramma "Stuwende Krachten" en landelijke afspraken geldt dat de Provincie Zeeland haar inzet de komende jaren beleidsarm invult. Financieel betekent dit dat de provinciale doeluitkering die we ontvangen van het Rijk leidend is voor de investeringen in de Zeeuwse jeugdzorg. Autonome extra investeringen zoals in de achterliggende beleidsperiode voor de ombouw naar een nieuw Zeeuws jeugdzorgstelsel zullen niet worden gedaan.

6.1.1 Korting van 2,65%

Het ministerie van VWS heeft in haar brief van 5 juli jl. een korting van 2,65% op de doeluitkering jeugdzorg met ingang van 2013 aangekondigd. Volgens het ministerie een ontstaan knelpunt als gevolg van het besluit om enerzijds voor de collectieve sector met uitzondering van de premie gefinancierde zorg uit te gaan van een nominale nullijn en anderzijds van het respecteren van de verplichtingen uit het OVA-convenant. Wij hebben tegen deze aankondiging van VWS bezwaar aangetekend. Of V&J ook voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering een korting gaat opleggen is nog niet bekend.

Voor de Provincie Zeeland betekent dit een korting van € 684.000,- van VWS en als V&J hierin meegaat, komt er nog zo'n € 140.000,- bij.

De instellingen hebben door de late aankondiging van VWS geen rekening kunnen houden met de korting voor de begroting van 2013. De Provincie Zeeland heeft de intentie om, als de aangekondigde korting een feit blijkt, de instellingen financieel te ondersteunen voor het jaar 2013, zodat niet de gehele korting wordt afgewenteld op de instellingen en daarmee ook de cliënten in de jeugdzorg. Deze financiële middelen komen uit de overlopende passiva doeluitkering Jeugdzorg, die per 1 januari 2013 circa € 1.125.000,- bedraagt, mits er vanaf het moment van schrijven geen onvoorziene uitgaven meer worden gedaan.

Met deze bijdrage willen we de jeugdzorg in Zeeland kwalitatief veilig stellen.

De exacte bijdrage zal te zijner tijd berekend worden. Eén en ander is afhankelijk van de hoogte van de korting en onze beschikbare middelen.

Het Rijk heeft in de Bijstelling Landelijk Beleidskader 2012 eenzijdig de resultaatsverplichting opgelegd dat alle kinderen binnen negen weken de nodige zorg krijgen, tenzij het Bureau Jeugdzorg het verantwoord vindt dat langer wordt gewacht. Provincies hebben daar voor 2012 uitdrukkelijk niet mee ingestemd. Provincies zullen dat ook niet doen voor de periode 2013-2014, omdat het Rijk in 2012 niet in staat was extra middelen beschikbaar te stellen terwijl wel een groei in de vraag naar jeugdzorg werd verwacht. De onverwachte korting met maar liefst 2,65% op het budget ingaande 2013 maakt de situatie voor de komende jaren alleen maar erger. Dit terwijl de laatste vraagraming van het SCP voor 2013 een groei laat zien van ruim 4% van het aantal zorgvragers. Bovendien zullen de bezuinigingen op aanpalende terrein de vraag naar jeugdzorg alleen maar verder aanwakkeren. De Provincie Zeeland zal zich maximaal inspannen jeugdigen de zorg te geven die nodig is. Wanneer de veiligheid van kinderen in het geding is zal direct worden ingegrepen en in het geval van een crisis zal er binnen 24 uur crisishulp worden geboden.

De voor 2012 en 2013 overeengekomen tarieven voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn weliswaar verbeterd t.o.v. daarvoor, maar vormen nog steeds slechts "werk tarieven". Dat wil zeggen dat deze nog niet door het Rijk op zodanig niveau konden worden gebracht dat provincies resultaatsverplichtingen zouden kunnen aangaan als het gaat om de verantwoordelijkheden voor de jeugdbescherming en de jeugdreclassering. Dat neemt niet weg dat wij ons maximaal zullen inzetten om de in de overeenkomst met staatssecretaris Teeven gestelde doelen te halen: terugdringen van het ziekteverzuim, verkorten van de doorlooptijd voor de OTS-en, verbetering van de governance, etc. Uiteraard zullen wij trachten om de gemiddelde caseload van 1 op 15 te halen, maar zoals al eerder vermeld is dat mede afhankelijk van een adequate financieringsnorm en die ontbreekt momenteel.

6.1.2 Vraagontwikkeling en prestatieafspraken

Vraagontwikkeling

In tegenstelling tot het Rijk, wijzen de provincies er op dat uit zeer recente SCP ramingen (gebaseerd op de instroom bij de bureaus jeugdzorg) blijkt dat er landelijk nog altijd geen sprake is van een afname van de autonome groei van de vraag.

Prestatieafspraken

De Provincies willen, dat wat de Wet voorschrijft en wat het Rijk van ons verwacht, wel in de pas blijft met het beschikbaar gestelde budget. Nu dat uit de pas dreigt te gaan lopen zal er gekozen moeten worden wat er uit het pakket moet worden gesneden om een dergelijke bezuiniging mogelijk te maken, dus: welke diensten kunnen dan niet meer aan de burger worden geboden. Zoals hierboven beschreven kan dat niet anders dan leiden tot een verminderde dienstverlening zoals het loslaten van de harde afspraken over wachtlijsten, caseload etc. Het Rijk wil vasthouden aan de eerder gemaakte prestatieafspraken en deze zelfs nog wat aanscherpen. Hier bovenop is dan ook nog de extra bezuinigingsmaatregel van 2,65% per 2013 gekomen. Provincies vinden dat zij hiervoor geen verantwoording kunnen nemen.

6.1.3 Transitie jeugdzorg

De kosten kunnen worden gedekt uit de rijksbijdrage invoeringsmiddelen transitie jeugdzorg die voor dit doel beschikbaar zijn/worden gesteld. In 2012 is via een decentralisatie uitkering in het provinciefonds hiervoor € 100.000 beschikbaar gesteld. Voor 2013 is een decentralisatie uitkering van € 150.000 voorzien. Definitieve toekenning volgt in de septembercirculaire 2012 van het provinciefonds.

Van de beschikbare rijksmiddelen 2012 ad € 100.000,- is dit jaar slechts circa € 20.000,- nodig, omdat de projectperiode start vanaf 1 september 2012. Het overige bedrag ad € 80.000,- wordt overgeboekt naar het dienstjaar 2013.

6.2 Subsidie zorgaanbieders

Voor 2013 willen we proberen vast te houden aan de gemaakte prestatieafspraken in het kader van het IPT-stelsel. Daarbij geldt als harde norm een wachttijd van maximaal 9 weken en een streven naar een wachttijd van maximaal 4 weken.

Bekostigingseenheden

In 2012 is met Juvent de laatste stap gezet richting totale trajectfinanciering en verantwoording – vaststelling op basis van de landelijke BKE's. Aan de subsidiebeschikking van 2012 zijn al productieafspraken gekoppeld in termen van te realiseren aantal bekostigingseenheden en dit wordt de komende jaren voortgezet.

Decentralisatie landelijk werkende instellingen

In 2012 kregen Landelijk werkende Instellingen (LWI's) van de afzonderlijke provincies een budgetgarantie en zijn provincies voor dat budget ook afnemer (gedwongen winkelnering). Met ingang van 2013 worden de middelen voor de LWI's volgens de dan geldende verdeelsleutel voor de doeluitkering over de provincies verdeeld.

Er moet rekening mee worden gehouden dat het in 2013 voor Zeeland beschikbare budget voor hulp door voormalige LWI's € 68.500,- lager is dan in 2012. Hierin is de korting van 2,65% nog niet meegenomen.

6.3 Subsidie justitietaken Bureau Jeugdzorg

De omvang van de jeugdbeschermingstaken van Bureau Jeugdzorg is na een omvangrijke groei tot 2008 de afgelopen jaren gestaag afgenomen. Wij verwachten ook voor 2012 een verdere lichte afname. Deze afname lijkt vooral het gevolg van de beleidsmatige keuze in Zeeland voor een stevige inzet op het voorkomen van zwaardere zorg met behulp van o.a. Signs of Safety, Familie Ontmoetingen, waardoor cliënten niet meer in het justitiële, maar meer in het vrijwillige kader geholpen kunnen worden. Inhoudelijk een positieve ontwikkeling die wij willen doorzetten, maar financieel uitermate nadelig voor onze financiering en die van Bureau Jeugdzorg Zeeland. Door de gescheiden financieringsstromen vloeit deze winst feitelijk weg in de kas van V&J, terwijl er in het vrijwillig kader wel (zij het minder) kosten worden gemaakt.

De normering van de Jeugdbeschermingstaken vormt voor BJZ al jaren een probleem. Ook andere bureaus kampen hiermee en hebben dit daarom aangekaart bij het ministerie van Justitie. Deloitte heeft de tarieven namens de Bureaus Jeugdzorg onderzocht en komt tot de conclusie dat deze ontoereikend zijn om de vereiste kwaliteit en caseload te halen.

Eind 2011 is door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en IPO/groot stedelijke regio's een akkoord gesloten over de tarieven in de jeugdbescherming en jeugdreclassering voor de periode 2011 – 2013.

Er wordt gewerkt met twee tarieven:

- een tarief dat door het ministerie van V&J wordt gehanteerd om de hoogte van de doeluitkering aan provincies en groot stedelijke regio's te bepalen.
- Een (hoger) tarief dat door de provincies en groot stedelijke regio's wordt gehanteerd op basis waarvan de subsidie voor het Bureau Jeugdzorg c.q. de landelijk werkende instelling wordt bepaald.

Dit betekent dat van de Provincie Zeeland een bijdrage aan de ophoging van de tarieven wordt verwacht. In 2011 hebben we incidenteel van V&J een bedrag ontvangen, wat ter dekking is aangewend voor 2012 en 2013.

Wij hebben, in lijn met de eisen van V&J, harde afspraken gemaakt met BJZ over de caseload en daaraan wordt voldaan.

6.4 Budget provinciaal gefinancierde jeugdzorg 2013

In 2013 is voor de bekostiging van het Bureau Jeugdzorg en de voorzieningen voor jeugdzorg inclusief steunfuncties, experimenten, vertrouwenspersonen en belangenbehartiging cliënten een financiële ruimte beschikbaar van € **31.200.623,-**. Deze ruimte is exclusief een bijstelling voor de OVA 2012 en 2013, maar inclusief de autonome middelen ad in totaal € 75.300,- t.b.v. de Kindertelefoon en het project Dremfels Slechten.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen over de financiën over de jaren 2011, 2012 en 2013.

Het totaal 2013 van onderstaande tabel laat een verschil zien met het totaal 2013 van het Verantwoordingsformat financiën (Bijlage 2).

Oorzaken hiervan zijn:

In het Verantwoordingsformat financiën zijn geen autonome middelen opgenomen.

Het bedrag voor het onderdeel Justitieel kader is in het Verantwoordingsformat financiën circa € 79.800 hoger dan in onderstaande tabel. Dit wordt veroorzaakt door de twee verschillende tarieven die V&J hanteert voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering (zie paragraaf 6.3). Voor de dekking van het verschil willen wij een beroep doen op de Overlopende passiva Jeugdzorg.

Tabel: budget jeugdzorg 2013 (gebaseerd op de nu bekende uitkering 2012)

Begroting		2013	2014	2015
<i>Doeluitkering jeugdzorg</i>	Structureel *			
	Vrijwillig kader (inclusief Landelijk Werkende Instellingen (LWI's))	€ 25.810.352	€ 25.810.352	€ 25.810.352
	Justitieel kader	€ 5.278.971	€ 5.278.971	€ 5.278.971
	Incidenteel (t.l.v. Overlopende passiva Jeugdzorg)	€ 36.000**	€ 0	€ 0
<i>Autonome middelen</i>	Structureel	€ 42.300***	€ 21.300	€ 0
	Incidenteel	€ 33.000****	€ 0	€ 0
Totaal		€31.200.623	€31.110.623	€31.089.323

* Er is nog geen rekening gehouden met de OVA – bijdragen en een eventuele korting van VWS van 2,65%.

** Budget voor cliëntvertrouwenspersonen

*** Budget voor kindertelefoon

**** Budget voor Dremfels Slechten

Bijlage 1 Acties in 2013

Hoofdstuk 1

We willen de kwaliteit van de jeugdzorg zo optimaal mogelijk houden en zorg dragen voor een zorgvuldige overdracht aan de gemeenten in 2015.

Bij de jeugdzorg zijn we gebonden aan de kaders van de Wet op de Jeugdzorg en het daarbij behorende financiële kader.

Het beoogde effect willen we behalen met de volgende drie doelstellingen:

Cliënten in de jeugdzorg snel, effectief en efficiënt helpen

De wachtlijst voor geïndiceerde zorg zijn in Zeeland de wachttijden teruggedrongen tot maximaal vier weken. Het aantal wachtenden langer dan 9 weken is 0.

Wachtlijsten Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK) van Bureau Jeugdzorg: De (landelijke) norm is dat er binnen vijf werkdagen na melding van het vermoeden van kindermishandeling een onderzoek start. De wachtlijst bij het AMK bestaat uit het aantal meldingen waarbij het onderzoek na vijf dagen nog niet is gestart. Het streven is deze op 0 te houden.

Het reguleren van de instroom van jongeren in de jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg is ook in 2013 24 uur bereikbaar via crisisdienst/Kindertelefoon. Ook mag er geen wachtlijst zijn bij het AMK. Om de doorlooptijd tussen instroom en eerste aanspraak op hulp zo kort mogelijk te houden, streven wij ernaar dat 85% van de cliënten binnen 12 weken een eerste afspraak heeft.

Zorgen voor gestructureerd preventief jeugdbeleid

Alle gemeenten werken in de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) met (bewezen) effectieve methodieken bij het ondersteunen van en hulp aan opvoeders. De door de Provincie Zeeland in 2012 geleverde transitie-manager, zal in 2013 het proces van transitie in de jeugdzorg verder begeleiden tot de overdracht. De feitelijke datum is afhankelijk van besluitvorming in de Tweede Kamer.

Hoofdstuk 2

Wij zullen in 2013 zorgdragen voor het voortbestaan van de Kindertelefoon en de 24-uurs bereikbaarheid van de jeugdzorginstellingen.

Wij zullen in de Task Force Jeugd aandacht vragen voor de resultaten van het onderzoek van de Algemene Rekenkamers.

Voor 2013 maken wij prestatieafspraken met Scoop over de inzet van Scoop ten behoeve van het secretariaat van de Task Force Jeugd, de werkgroep zorgaanbieders en het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

In 2013 zullen wij bezien in hoeverre de opgedane inzichten kunnen worden toegepast voor de benadering van andere doelgroepen waarbij sprake is van zorgmijding.

Hoofdstuk 3

Het werken met provinciaal gefinancierde ambulante hulp zonder indicatie wordt op grond van bovenstaande bevindingen aangepast in 2013.

In 2013 wordt de indicatieduur niet meer in indicatie meegenomen voor indicaties zonder uithuisplaatsing, maar in overleg met de cliënt besloten.

Wij zullen ons inspannen om ook in 2013 een bijdrage te leveren aan het terugdringen van kindermishandeling en het invoeren van de meldcode kindermishandeling in Zeeland via de Task

Force Jeugd en het College voor Zorg en Welzijn. De inzet van het AMK hierop en op Signs of Safety wordt blijvend (financieel) gestimuleerd.

In het belang van de jeugdige willen wij dat onderzoeken in 2013 binnen de doorlooptijd van 70 dagen worden uitgevoerd.

Wij verwachten in 2013 van BJZ een actieve bijdrage aan de netwerk- en trajectberaden en nazorg.

Van de Jeugdreclassering wordt verwacht dat zij samen met het onderwijs en een leerplichtambtenaar actief deelneemt aan het netwerk- en trajectberaad in 2013.

Om de uitvoering van de verschijningsplicht te verbeteren wordt van de Jeugdreclassering en de overige jeugdketenpartners verwacht dat zij alle momenten met de ouders benutten om hen voor te lichten over de verschijningsplicht en hun belang bij de strafzaak van hun kind aanwezig te zijn.

We verwachten dat BJZ een actieve inzet toont in 2013, ook via het Veiligheidshuis, bij de invoering van de wijzigingen die voortvloeien uit de wet.

Wij verwachten van BJZ een pro-actieve participatie in de implementatie, het doorontwikkeltraject en borging binnen BJZ met betrekking tot het IM-JK board.

Wij verwachten van BJZ een actieve deelname aan de ingebruikname en praktische toepassing van de verificatieverplichting al dan niet middels een vingerscan. Een voorwaarde is dat de eventuele financiële gevolgen hiervan gedekt worden door het Rijk.

Wij verwachten van BJZ dat de samenloopzaken conform de gemaakte afspraken worden uitgevoerd in 2013.

We verwachten dat BJZ in 2013 meewerkt aan de uitvoering van het actieprogramma jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen.

Met BJZ zijn afspraken gemaakt over het verkorten van de duur van de OTS naar aanleiding van landelijke afspraken hierover. We blijven er in 2013 op toezien dat de gemaakte afspraken in de uitvoeringspraktijk worden nagekomen.

Wij zien er op toe dat BJZ in 2013 uitvoering geeft aan de implementatie van de methode voor de voogdij conform de nota "Implementatie- en financieringskader methode voogdij". De te bereiken mijlpalen met betrekking tot de verkorting van de duur van de voogdij zullen nauwlettend gevolgd worden door de Provincie en vormen onderdeel van het plan en de sturing.

Wij zullen ons inspannen om in 2013 de nieuwe Kinderbeschermingswetgeving te implementeren bij BJZ.

Hoofdstuk 4

Voor 2013 verwachten wij dat de resultaten van het terugdringen van regeldruk voor professionals en cliënten geborgd worden en dit onderdeel bij de transitie van de jeugdzorg aandacht krijgt.

We zullen ons in 2013 actief opstellen om na te gaan of de voorbereiding en screening van aspirant pleegouders conform het kwaliteitskader uitgevoerd zal worden. We zullen stimuleren dat de inbreng en de deskundigheidsbevordering van pleegouders bij Juvent extra aandacht krijgt.

Wij verwachten dat de Kwaliteitsstandaarden Jeugdzorg Q4C van het LCFJ als basis worden gehanteerd in de jeugdzorg.

Wij zien er op toe dat de aanbevelingen van de Inspectie Jeugdzorg worden overgenomen door de jeugdzorginstanties en dat gewenste kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd worden.

Naar aanleiding van het onderzoek door de commissie Samson zullen we in 2013 bekijken of er extra maatregelen nodig zijn om de veiligheid van kinderen in (pleeg)zorg te verhogen en de instanties hier op aan te spreken.

De door de Provincie gefinancierde jeugdzorginstanties dienen HKZ-gecertificeerd zijn en wij verwachten dat er met regelmaat cliëntentoetsen (C-toetsen) worden gehouden.

De Provincie blijft voor de overdracht naar gemeenten inzetten op de goede samenwerking tussen de provinciale jeugdzorg, de jeugd-GGZ en de Jeugd-LVB.

In de overleggen met gemeenten zullen wij aandacht blijven vragen voor het belang van goede uitstroommogelijkheden voor de jeugdzorg. Dit geldt ook voor het voorkomen van dakloosheid bij risicojeugd en efficiënte en best passende zorg en opvang van zwerfjongeren.

Bijlage 2 Verantwoordingsformat financiën

Bijlage 2 A									
I. De stichting, die een bureau jeugdzorg in stand houdt									
	subsidieverlening t -/- 2 (2011)			subsidieverlening t -/- 1 (2012)			begrote subsidie t (2013)		
	prijs per eenheid	hoeveelheid	subsidie-bedrag	prijs per eenheid	hoeveelheid	subsidie-bedrag	prijs per eenheid	hoeveelheid	subsidie-bedrag
(v)OTS < 1 jaar	7.945	145	1.152.025	8.257	103	850.471	8.257	103	850.471
OTS overig	6.716	364	2.444.624	6.980	332	2.317.360	6.980	332	2.317.360
voorlopige voogdij t/m juni 2012	5.563	4	22.252	5.782	6	17.346			
voogdij t/m juni 2012	3.966	131	519.546	4.121	138	284.349			
voogdij (voorlopig + overig) vanaf juli 2012				4.721	144	339.912	4.721	144	679.824
jeugdreclassering	5.362	159	852.558	5.701	172	980.572	5.701	172	980.572
GBM begeleiding	5.278	1	5.278	5.612	0	0	5.612	0	0
GBM advies	1.482	2	2.964	1.576	1	1.576	1.576	1	1.576
centrale overhead	296	803	237.688	307	751	230.557	307	751	230.557
financiële taken en KR pleegzorg									
samenloop t/m juni 2012	849	16	13.584	903	10	4.515			
samenloop vanaf juli 2012				1.754	10	8.770	1.754	10	17.540
ITB harde kern	1.310	147	192.570	1.393	106	147.658	1.393	106	147.658
ITB Criem	1.757	35	61.495	1.868	10	18.680	1.868	10	18.680
STP	1.757	4	7.028	1.868	12	22.416	1.868	12	22.416
ITB Criem met GBM begeleiding				1.393	16	22.288	1.393	16	22.288
hardheidsclausule JB			49.103						
casusoverleg Beter Beschermd	13.149	1	13.149	13.666	1	13.666	13.666	1	13.666
scholingskosten voogdij						14.130			14.130
scholingskosten dubbele maatregel						2.800			2.800
projectleiders						39.200			39.200
loonbijstelling 2010									
gedragsmaatregel & nazorg									
totaal Justitie taken			5.573.864			5.316.266			5.358.738
indicatiestelling			3.364.758			3.363.244			3.382.200
advies- en meldpunt kindermishandeling			1.092.737			1.092.737			1.092.700
casemanagement / contactpersoon			zie indicatiestelling			zie indicatiestelling			zie indicatiestelling
consultatie / deskundigheidsbevordering voorliggende voorzieningen			387.078			387.078			387.100
niet-geïndiceerde ambulante zorg			0			0			0
kindertelefoon			61.989			61.989			62.000
Signs of Safety			451.640			455.164			455.200
totaal VWS taken			5.358.202			5.360.212			5.379.200
totaal taken bureau jeugdzorg			10.932.066			10.676.478			10.737.938
clientvertrouenspersoon bureau jeugdzorg (zie zo.aanbod)									
experimenten									
steunfuncties			76.869			76.869			76.900
ICT - beheerskosten IJ / KITS			12.926			12.926			12.900
totaal overige posten			89.795			89.795			89.800
totaal subsidie bureau jeugdzorg			11.021.861			10.766.273			10.827.738
II. Zorgaanbod									
			subsidieverlening t -/- 2			begrote subsidie t -/- 1			begrote subsidie t
dag- en nachthulp			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp
pleegzorg			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp
dagbehandeling			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp
jeugdhulp			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp en Verblijf			Zie Jeugdhulp
Jeugdhulp en Verblijf			18.859.436			18.859.436			18.859.400
Landelijk w erkende instellingen jeugdzorg (LWIs)						1.150.777			1.119.000
totaal jeugdhulp en verblijf			18.859.436			20.010.213			19.978.400
Bestrijding w achtlijsten									166.900
provinciale clientenorganisatie			64.060			64.060			64.200
clientvertrouenspersoon voor zorgaanbieders (incl BJZ)			121.453			121.453			121.500
experimenten			132.149			57.450			46.400
steunfuncties									
huisvesting									
totaal overige posten			317.662			242.963			399.000
totaal subsidies zorgaanbod			19.177.098			20.253.176			20.377.400

Bijlage 3 Lijst met afkortingen

AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
BJZ	Bureau Jeugdzorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CVP	Cliëntvertrouwenspersoon
CZW	College voor Zorg en Welzijn
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPT	Intensieve Pedagogische Thuisbegeleiding
ITB	individuele trajectbegeleider
JJI	Justitiële Jeugdinrichting
LVB	Licht verstandelijke beperktenzorg
LWI	Landelijk Werkende Instellingen
OTS	Ondertoezichtstelling
Pij	Plaatsing In Jeugdinrichting
VIB	Verbetering Indicatiestelling Bureaus Jeugdzorg
V&J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport